

• SAVAITINIS LAIKRAŠTIS
"DRAUGAS"
 EINA KETVIRTADIENIAIS
 IŠ CHICAGO, ILL.

Kaina Metams:
 Suvienyose Valstijose - \$2.00
 Europoje ir kitose šalyse - \$3.00

APSKELBIMŲ KAINOS ANT UŽKLAUSIMO

Su visokiais reikalais reikia kreiptis šiuo adresu:
DRAUGAS PUB. CO.
 2634 W. 67th Street, Chicago, Illinois
 Telephone Englewood 9611

DRAUGAS

KATALIKŲ LAIKRAŠTIS

• LITHUANIAN WEEKLY
"DRAUGAS"
 [THE FRIEND]
 Published Every Thursday, Chicago, Ill.

SUBSCRIPTION RATES:
 In United States - \$2.00
 Foreign Countries - \$3.00

ADVERTISING RATES ON APPLICATION

All Communications and Money Orders must be addressed to:
DRAUGAS PUB. CO.
 2634 W. 67th Street, Chicago, Illinois
 Telephone Englewood 9611

ORGANAS SUSIVIENIJIMO LIETUVIŲ RYMO-KATALIKŲ AMERIKOJE.

Metai {Vol.} V.

CHICAGO, ILL., KETVIRTADIENIS, 9 D. SPALIO (OCTOBERO) 1913 M.

ENTERED AS SECOND-CLASS MATTER JULY 8th, AT THE POST OFFICE AT CHICAGO, ILL., UNDER THE ACT OF MARCH 3rd, 1897.

No. 41

KAS DAROSI BALKANUOSE? KAS DAROSI MEKSIKOJE? Yuan-Shi-Kai Prezidentu. TRAKTATAS SU JAPONAIS.

Greikai rengiasi karėn su Turkais.
 Greikai šaukia umu laiku rezervistus karėn su Turkais. Enver Bey, Turko vadas, rengiasi užpulti ant Grekų ir atimti nuo jų Saloniką ir Kavallą.

Serbai sumuša Albanus.
 Praneša iš Belgrado jogei laimė karėje su Albanais pakrypo Serbų pusėn. Jie atėmė atgal nuo Albanų Dibrą ir ochridą ir stumia priešus atgal.
Albanus remia Bulgariai.
 Makedonijoje 40,000 padeda Albanams ir Serbai buvo priversti aplėisti Monastirą. Serbams šioje karėje gresia didelis pavojus.

Meksikoje kova verda.
 Maištininkai praneša, jogei paėmė pilį Moneolva, kuri nuo seniai stengėsi įgyti; 150 Amerikiečių iš Mazatlan ir Altata, šiaurinėje Meksikoje, pabėgo įeškodami apsaugojimo gyvatis ant Suv. Valstijų laivo Beaufort. Maištininkai atgriebė taip-pat Piedras Negras, pirmiaus buvusį jų sostąpilį.

Yuan-Shi-Kai Kyniečių Prezidentas.
 Spalio 6 d. Pekine buvo išrinktas Kynų Respublikos prezidentu Yuan-Shi-Kai, penkeriems metams. Jis gavo 507 balsus, trečia-me rinkime; du trečdaliu reikalaujamųjų balsų. Yuan-Shi-Kai yra pirmas prezidentas naujos respublikos ir pirmas prezidentas Kynuose. Jis gimė 1859 m., provincijoje Ho-Nan. Visą savo gyvenimą tarnavo Valstijai. Turėdamas 23 metus buvo išsiųstas kaip Kynų ambasados narys į Koreją. Ten išbuvo 12 metų, kol kilus karėi tarp kyniečių ir japonų netapo išten išvartas. Kynuosna grįžęs užiminėjo įvairias vietas iki 1902, kuomet tapo valdžios ministriu patarėju. Veiklus buvo laike armijos reorganizacijos ir pakėsniuose laikuose tapo ietekmingiausiu Viešpatijoje vyrų. Anksti 1912 jam buvo suteikta valdžia sutaisyti išlygas atsižadėjimo Sosto Ciecoriui, ir sutvarkyti respublikoniškąją valdžią. Neuzilgio paskui jis buvo

išrinktas tuomlaikiniu respublikos prezidentu ir padarė prisiegą Nankine 10 d. Kovo.

Nauja Pirklybos sutarmė tarpe Suv. Valstijų ir Japonijos.

Japonams tvirtinant, jog Kalifornijos nauji įstatymai laužo pirklybos sutarmę 1911-ju metų, Amerikai gi prie tokio laužymo neprisipažįstant, kitokio san-taikai kelio nebuvo, kaip tik naują traktatą daryti, kuriame Japonai būtų sulyginti su visais kitais ateiviais. Ir taip Japonija padarė naują vaisbos traktato projektą, kurį rodžias Suv. Valstijos priėmė ir abi Viešpatiji svarsto išlygas naujai sutarčiai.

Istabus išradimas.

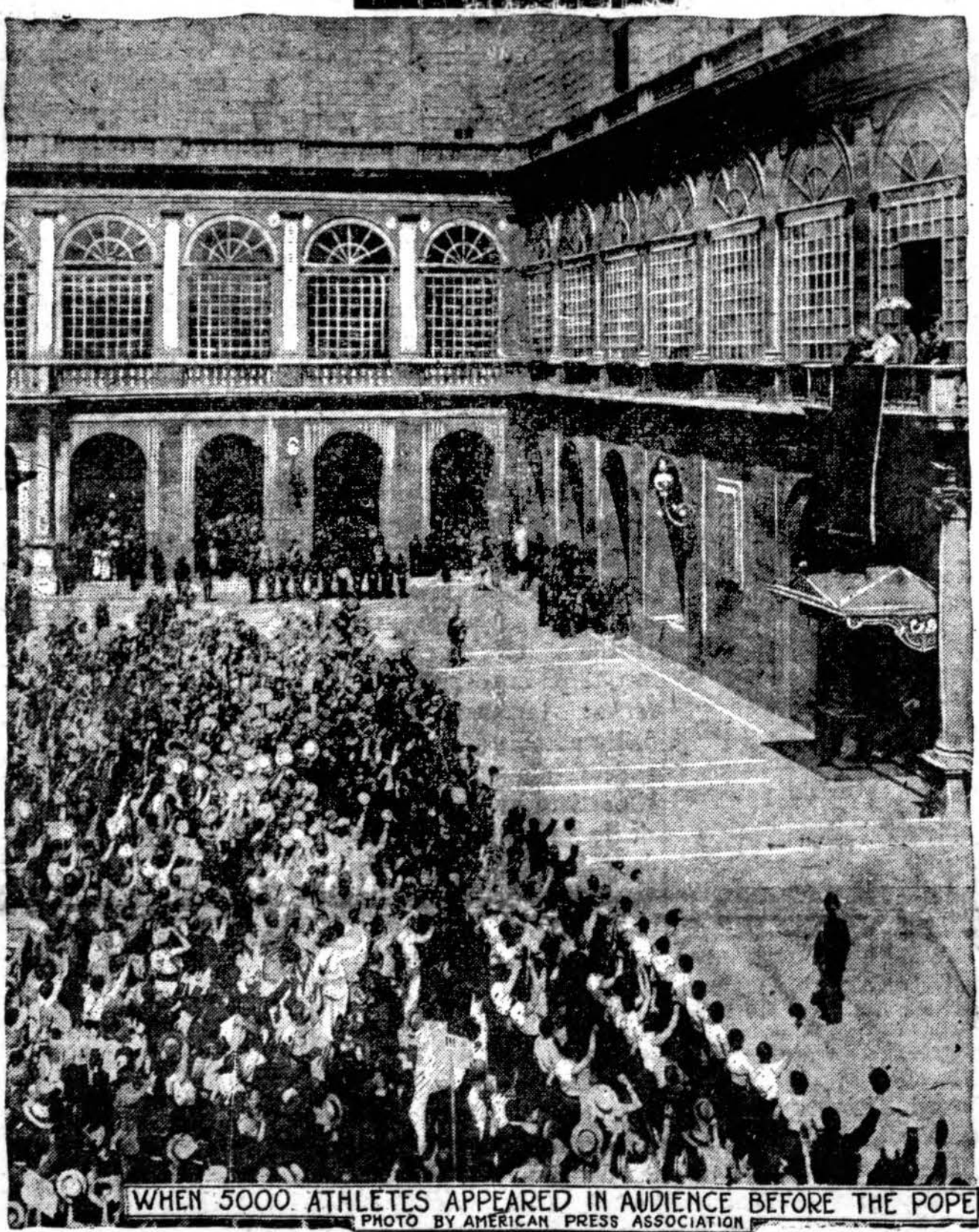
Iš Paryžiaus rašo, jogei koks Sava Rogozca išrado naują šaudyklėms šuvį. Savo patyrimus jis darė su sena šaudykle, padirbta 1830 m. Iš šuvį jis supila juodus miltelius. Regėtojai nusistebėjo neišvydę nei kibirkšties, nei dumų. Kulka, kuri buvo ilga nulėkė tiesiog į vietą, nedarydama jokio lanka. Rogozca sako dar išradęs ir patranką, kuri neatsieis daugiau, kaip 300 frankų arba \$60; ją galės panešti du žmonės; patranka galės šuvi nešti keturias mylias.

\$30,000 kelionė per Atlantiką.

Aviatorius Cl. Graham White rengiasi perlėkti Atlantiko vandenyną aeroplanu. Jis sako, kad \$30,000 jam užteks pasidirbimui lakuno ir lėšų kelionės pridingimui.

Ispanijai gresia piniginis badas?

Spalio 3 d. karalius Alfonso XIII pirmininkavo gabinėto posėdyje, kuriam ministariai svarstė viešpatijos stovį.
 Finansų ministeris pažymėjo, jogei praėjusiais metais valstijos skola padidėjusi, butent karė su Moroko uždėjo \$30,000,000 skolos. Laukiama, jogei 26 d. spalių, parlamentą atidarrant, opozicija pasipriešys tai karėi. Liaudis jau tą priešingumą ir išreiškia.

WHEN 5000 ATHLETES APPEARED IN AUDIENCE BEFORE THE POPE
 PHOTO BY AMERICAN PRESS ASSOCIATION

Po Šventojo Tėvo pasveikimui bene tai ypatingia usioji buvo audijencija, kurią Popiežius suteikė 5,000 atletų. Atletai pasveikino Šventąjį Tėvą ir apturėjo jo palaiminimą.

Saragossoje ukio vedėjų susirinkime stambus nutarimas buvo padarytas, butent reikalauti nuo valdžios sustabdyti karę ir užsiimti pakelimu gerovės Ispanijoje, kuriai gresia subankrutijimas.

Danijos karalius serga.

Karalius Gustavas sunkiai serga. Laike 24 pastutinių valandų liga eina blogyn ir sosto įpėdinis tapo paskirtas tuomlaikiniu valdytojumi.

Uždraudimas katalikams Ryme.

Popiežius nustojes pasaulinės valdžios Ryme išleido encykliką draudžiančią Italijos katalikams dalyvauti politikuose rinkimuose. Popiežius Pijus X pirmasai tą uždraudimą prašalins kai-kuriose Italijos šalyse, kur kandidatai katalikai stojo dabar priešai socialistus ir anti-klierikalus. Paskalos kūrė, jogiai uždraudimas bus nuimats ir nuo rinkėjų Ryme. Bet "Osservatore Romano" Vatikano organas praneša jogei Rymo Katalikams bus uždrausta bal-

suoti; apie kitus gi Italijos kraštus nemini.

Piniginis bilius.

Prezidentas Wilsonas atlikęs naujojo tarifo darbą, visa energija imasi ir prie įvedimo naujo piniginio biliaus. Tam tikslui jis ketina padaryti visą eilę prakalbų įvairiuose Valstijų kraštuose. Bankininkai, gir-dėti, skleidžia atsiliepinus tarpe žmonių, su tikslu suklaikyti bilii. Neveizint į tą viską pasitikima, kad jis visgi pereis prieš naujus metus.

Rooseveltas medžioti rengias.

Ex-prezidentas Rooseveltas rengiasi į Pietinę Ameriką medžioti. Išvažiuosias pusėje Gruodžio ir grįšias pabaigoje Kovo. Apsilankys Brazilijoje, Argentinoje, Chili ir Paraguajuje.
 Planą Roosevelto ekspediceijai nustatė kun. J. A. Zahn, misijonorius šv. Kryžiaus Kongregacijos iš Washingtono. Sis mokytas gamtos tyrinėtojas pažįsta gerai visus Pietinės Amerikos tyrumus.

Žemės drebjimas Panamoje.

Žemės drebjimas spaliu pirmą dieną neįžeidė Panamos kanalo, bet jeibių pridirbo apielinkėse, ypatingai provincijoje Los Santos kur pačiame Los Santos mieste sugriovė Valstijos rumus ir policijos butą. Taurisrooje Villaz sugriovė tris namus. Macaraac'e ir Los Tablas sugriuvo bažnyčių bokštai. Apie 150 mylių į šiaurį nuo Panamos truko povandeninis telegrafas jungiantis su Vidurine ir Pietine Amerika; bet tai mažas dalykas, nes yra kitos povandeninės linijos telegramams siųsti.

5,000 Bankierių Seimas.

Bostone, 6 dieną spalių, pradėjo savo 39-ą metinį Seimą Amerikos Bankierių Susivienijimas. Cia išeis eikštėn kaip Amerikos Bankieriai žiuri į prezidento Wilsono rengiamąjį piniginį bilii. Bankierių komisiją parengė ir palyginamąjį raportą tame dalyke. Susirinkime dalyvavo arti 5,000 Bankierių, kurie perstato 14,000 Susivienijimo bankų.

Wilsonas priešai monopolius. NAUJAS TARIFAS KĄ ANGLŲ LAIKRAŠCIAI APIE JĮ SAKO? Piniginis Bilius — Rooseveltas vėl medžios

Wilsonas prieš monopolius.
 Iš Washingtono girdėti, jogei prezidentas Wilsonas rengia karę priešai monopolius. Jis ketinas ne tik panaikinti monopolius arba trustus, bet dar teisman paduoti trustų magnatus ir viešpatijos savastin paimti anglių kasyklas ir kitus monopolius.

Prie naujo tarifo įstatymo ir piniginio turto sutvarkymo, monopolijų panaikinimas, tai trečias dalykas prezidento programoje: paliusuoti liaudį nuo ypatingų privilegijų slėgimo.

Trustų vadai išsigandę. Generalis Respublikos advokatas p. McReynolds vedą bylą priešai New Haven geležinkelio kompaniją ir galima tikėtis neuzilgio panaikinimo New Englando geležinkelių monopolio. Į porą savaitių bus paliestas auksojų trustas. Generalis advokatas tyrinėja taip-pat National Packing Company dalykus, su kurios pagalba Chicagos mėsos pakuotojai buvo sudarę mėsos trustą. Trustų vadai išsigandę. Generalis Respublikos advokatas p. McReynolds vedą bylą priešai New Haven geležinkelio kompaniją ir galima tikėtis neuzilgio panaikinimo New Englando geležinkelių monopolio. Į porą savaitių bus paliestas auksojų trustas. Generalis advokatas tyrinėja taip-pat National Packing Company dalykus, su kurios pagalba Chicagos mėsos pakuotojai buvo sudarę mėsos trustą.

Naujas Tarifas.

Pentktadienio vakare, 3 d. spalių prezidentas Wilsonas padėjo savo parašą po naujoju, Underwood-Wilson, tarifu. Naujas tarifas pradėjo veikti nuo pentktadienio pusiauankčio. Patvirtinęs tarifą prezidentas prabilo, dėkodamas senatui ir atstovams už puikų darbą. Išreiškė džiaugsmą, jogei ilgai jo gaivinamos svajonės pagailios įvyko ir žmonėms taps padarytas didelis patarnavimas. Tačiau, naujo tarifo priėmimas, tai esą, tik pusė atlikto darbo, tai tik

pusiaukelis į tikslą. Kitas darbas, kuris atliktąjį darpildys yra tai įvedimas naujo piniginio biliaus. Nes neuztenka, girdi, panaikinti išlygas, kurios daro moba trustus, reik panaikinti ir pajiegą, kuri monopolius tveria. Prezidentas pasitiki, jogei piniginis bilius jau įdotas atstovų butui, ne uzilgio pereis ir senatą.

Iš naujo tarifo yra ta nauda, jogei dikčiai sumažina muitą ir papigina dalykas prezidento programoje: paliusuoti liaudį nuo ypatingų privilegijų slėgimo. Nuo kai-kurių dalykų miltas visai nuimta. Ir taip: prastų vilnų įvežimas visai paliusuotas nuo miltos. Sumažinta miltas nuo cukraus ir 1 d. Geg. 1916 m. bus visai panaikintas. Beveik iki pusiai sumažinta miltas nuo valgomų daiktų ir ukio vaisių. Arti dviejų trečdalių sumažinta miltas nuo vilnonių drapanų, ypatingai prastesnės rūšies, ir iki vienam trečdaliui nuo medvilninių (bovelninių) drapanų. Taip-pat iki 1-am trečdaliui sumažinta miltas už įvežimą molinių ir stiklinių išdirbinių.

Anglų laikraščiai apie tarifą.

The Chronicle' rašo, jogei naujo tarifo įvedimas Valščiuose daro epoką ekonomiškoje ir politiškoje Suv. Valstijų istorijoje. Prezidentui Wilsonui pervedimas naujo tarifo yra tai didelė asmeniškąji pergalė. Baltuosiuose Namuose nuo laikų Abraomo Lincoln dar nevaldęs taip žymus žmogus. "Daily Graphic" giria Wilsoną už nepaprastai žymų jo darbą ir sumany-mo tarifo nuopelną jam pripažįsta.

Padėkos diena.

Illinojus Valstijos piliečiai rengiasi siųsti memorijalą prez. Wilsonui, kad Padėkos Dieną, nuo paskutiniojo ketvergo lapkričio, perkeltų ant 19 d. lapkričio paminėjimui 50 metinių sukaktuvių garsios Lincoln prakalbos Gettysburg. Tam tikslui Illinojus gubernatorius ketina sušaukti ir konferenciją.

Lekcija ir Evangelija

DVIDEŠIMTAS ANTROJI NEDĖLIA PO SEKMINIŲ.

Lekcija. — Filip. I, 6—11. — Broliai: Turiu viltį apie tą patį, jog kursai pradėję jūmyse gerą darbą, pabaigs iki Jėzaus Kristaus dienos. Kaip ir pradžiai man, idant tai išmančiau apie jus visus, dėl to, jog jus turiu širdyje ir mano kalėjime, ir apsigynime ir evangelijos patvirtinime, jog jūs visi esate mano džiaugsmo draugais. Nes Dievas yra mano liudytojas, kaip jūsų visų geidžia Jėzaus Kristaus viduriuose, ir meldžiu to, idant jūsų meilė daugiau gausintųsi pažinime ir visiokiame išmanyme, idant darytumite geriausius daiktus, idant butumite tikri ir be pažeidimo Kristaus dienai, pripildyti vaisių teisybės per Jėzų Kristų ir Dievo šlovės ir galybės.

Evangelija. — Mat. XXII, 15 — 21. — Anuomet paėję farizėjai sudėjo rodą, idant sugautų Jėzų kalboje. Ir nusiuntė pas jį mokintinius savo su Erodiūjonais, tardami: Mokytojau, žinome tavę esant žaisliu ir Dievo kelią mokinantį teisybėje, o nežiurintį nei ant keno, nes nevezidi į žmogaus asmenį. Pasakyk fat mums, kaip tau rodos, ar pridera mokėti donę ciesaoriui, ar ne? O Jėzus pažinęs jų piktybę, tarė: Veidmainiai, kam mane gundote? Parodykite man donės pinigą. O jie atnešė jam skatiką. Ir tarė jiems Jėzus: Keno yra šitas paveikslas ir parašas? Tarė jam: Ciesoriaus: Tuomet tarė jiems: Atiduokite tat ciesaoriui, kas yra ciesaorius, o Dievui, kas yra Dievo.

Spalių mėnuo — šv. Ražančiaus mėnuo. Jis yra paskirtas kaip ir gegužės mėnuo ypatingam Dievo Motinos garbinimui kalbant kasdieną tą puikią maldą — Ražančių.

Tėve mūsų... Sveika Marija... Garbė buk Dievui Tėvui... vis tai prakilniausios mūsų maldos, iš kurių sudėtas Ražančius.

„Išmokykite mus melsties“ prašė vieną kartą V. Kristaus mokiniai! Ir Geras Mokytojas atsakė: „Štai kaip reik melsties: „Tėve mūsų, kursai esi danguose, švęskis vardas Tavo... Kokia gi kita maldą gali Dievui labiau patikti už tą, kurią Jis pats mums nurodė? Tat su didele pagarba turime ją kalbėti.“

Fridrikas Soulie, garsus 19 šimtmečio rašytojas užaugintas buvo be tikėjimo. Jam sunkiai susirgus jo prižiūrėtoja sesuo-vienuolė kartą atsiklaupus prie jo lovos meldėsi. Fridrikas klausė. Kuomet sesuo pakalbėjo „Tėve mūsų“ jam taip tai patiko, kad vienuolė turėjo išmokinti jį tos maldos, kaip mažą kudikį. Tai buvo pradžia Fridriko atsivertimo į tikėjimą.

„Sveika Marija“, kurią kalbantė Ražančiuje, irgi ne žmonių sumanytoji maldą. Čia randame žodžius, kuriais sveikino švenč. Panelę Aniolas Gabriėlius, šventoji Elzbieta ir žodžius Bažnyčios. Kalbėdami ta maldą garbiname Mariją labiausia už visus Dievo sutvėrimus ir prašome Jos užtarimo.

Tiesa, per visą Ražančių tos pačios maldos vis atskartoja; bet atsiminkime, ką pasakė V. Kristus, jog meldžianties ne to reikia žinėti, kad kuodaugiausia žvairių maldų atkalbėti, nes žino Dievas ko mums reikia, pirm negu Jo prašome. Šv. Ražančiaus maldos tokios gražios ir augštos, kad nei kiek nenusibosta jeigu prie jų pridėsimė dar ir apmąstymą to ką mes kalbame. Yra net ir patariama daugiau atidos atkreipti į apmąstymą tų paslapčių, iš kurių sudėtas Ražančius, ne kaip į pačius maldų žodžius. Juk tos paslaptytės tai ne kas kita, kaip Evangelija, sutrumpintas tikėjimo mokslas. Jų apmąstymas mintį ir širdį prie Dievo kelia.

Kalbėdami tat per tą mėnesį šv. Ražančių paveskime Dievui savo reikalus, ypač dušios, reikalus Bažnyčios ir visos žmonijos.

Tiesa, per visą Ražančių tos pačios maldos vis atskartoja; bet atsiminkime, ką pasakė V. Kristus, jog meldžianties ne to reikia žinėti, kad kuodaugiausia žvairių maldų atkalbėti, nes žino Dievas ko mums reikia, pirm negu Jo prašome. Šv. Ražančiaus maldos tokios gražios ir augštos, kad nei kiek nenusibosta jeigu prie jų pridėsimė dar ir apmąstymą to ką mes kalbame. Yra net ir patariama daugiau atidos atkreipti į apmąstymą tų paslapčių, iš kurių sudėtas Ražančius, ne kaip į pačius maldų žodžius. Juk tos paslaptytės tai ne kas kita, kaip Evangelija, sutrumpintas tikėjimo mokslas. Jų apmąstymas mintį ir širdį prie Dievo kelia.

Kalbėdami tat per tą mėnesį šv. Ražančių paveskime Dievui savo reikalus, ypač dušios, reikalus Bažnyčios ir visos žmonijos.

Katalikiškos Žinios

MIRĖ ŽEMAIČIŲ VYSKUPAS.

Žemaičių Vyskupas Kasperas I Felicijonas, sunkiai susirgęs, rugsėjo pradžioje išvažiavo iš Kauno užsienin gydytus. Berline Jam darė sunkią operaciją. Išpradžių rodė, jog operacija pavyko ir Jo Malonybė pasveikė. Bet štai telegrafas Kaunan atnešė liudną žinią, jog Žemaičių Vyskupas rugsėjo 17 dieną mirė. Žemaičių Vyskupija paliko našlaitė, neteko savo geriausiojo Ganytojo.

Iš Berlio Jo kuną atveš Kaunan ir čia palaidos greta kitų mirusiųjų Žemaičių vyskupų.

Žemaičių Vyskupijos valdytoju Jo Malonybės Žemaičių Vyskupo Kasparo Cirtauto, išvažiuojant užsienin, buvo paliktas kunigas P. Barauskas.

Žemaičių vyskupija neteko savo Ganytojo, Vyskupo Kasparo I Cirtauto.

Lietuvių tauta neteko vieno geriausiuoju savo sūnu.

Nabašninkas Vyskupas buvo dideliai brangus lietuvių katalikų Vadas, ir kiekvienas lietuvis liudi ir verkia dėl jo mirties.

Nabašninkas Vyskupas, kaip Lietuvoje gimęs, Lietuvoje augęs, Lietuvoje mokslus išėjęs, čia Bažnyčiai tarnavęs, kaip pačios mūsų tautos sąnarys, gerai galėjo suprasti ir naujuosius šios gdynės uždavinius ir galėjo pasekmingiausia juos išrišti.

Visi nabašninko Ganytojo įsakymai ir paskyrimai buvo artimiausi krikščioniškos teisybės idealui, kaip visada griežtai paremtam tikrais kanonais ir todėl pilnai liuosi nuo asmeniškų simpatijų ir antipatių, nuo subjektyviško skir-

stymo pavaldinių į personas gratas et ingratas, ir visai nepriklausantis nuolūgumo sulig upo bei pašalinų asmenų intekmės.

Visi a. a. Vyskupą Kasparą augštai gerbė ne tik dėl jo rimtumo ir dievobaimingumo, bet ir dėl nepaprasto jo meilingumo ir teisingumo.

Meilingai jis priiminėjo su reikalais kiekvieną prašytoją, ar tai poną ar kaimietį, ar klenoną ar vikarą, nuoširdžiai ir kantriai visus išklaudydamas ir niekad os nei ant sprindžio nuo principo „audiatur et altera pars“ neatsitraukdamas.

A. a. Vyskupo Cirtauto kuną parvežė iš Berlio Kaunan ir 22 rugsėjo palaidojo Katedros pozemiuose.

Vilniaus vyskup. administratori nori atsistatydinti. „Wid. Just.“ korespondencijoje iš Rymo praneša, kad buvusias ten rugp. mėn. pabaigoje Vilniaus vyskupijos administratorius kun. K. Michalkevičius prašęs Rymo kurijos leisti jam atsistatydinti, kadangi jį nuvarginę lenkų-lietuvių vaidai. Tečiau kurija jo dimisijos nepriėmusi.

Žemaičių vyskupija. Žemaičių vyskupijos bažnyčiose paskelbtas įsakymas apie išmetimą iš kunigo luomo kun. Stanislovo Dombrovskio, nuteistojo ka- lėjiman dėl netikrojo kuni- gaikščio Oginskio palikimo paliudijimo. — „Viltis“ —

Pirmoji Lietuvos ir Gudų krašto mažosios pramonės ir liaudies dirbinių paroda.

Pirmą kartą steigama tokia paroda Vilniuje, kurioje išstatyta eksponatų net iš šešių gubernijų, taigi, sakyktum, visiems butų indomu pažiūrėti, kiek dar yra užsilikę bendros dvasios ženklų dirbiniuose tų tautų, kurios gyvena tuo pačiu politikos gyvenimu kelis šimtus metų. Paroda atsidarė rugsėjo 1 d. sekmdienį, vadinasi, kada visi žmonės esti paprastai liuosi. Žmonių atvyko atidarymo iškilmėn betgi ne- daug, gangreit vien tie, kurie gavo steigėju komiteto pakvietimą. Antra vertus, nedidelė ir iškilmė tebuvo: orkestra pagriežė „Bože cija chran!“ pasakė kas, kad paroda atidaryta, ir jau visa, — jokių prakal- bų nebuvo.

Parodos eksponatai, užima visą miesto salę. Žemai, pačioje salėje, liaudies dirbiniai išstatyti gubernijomis pagal sienas, o salė in- ei mis, pagal durų p. Moh- lienės audiniai. Viršum, ga- lerijoje, išsidėčiusios viso- kios prieglaudos su savo auklėtinį dirbiniais. Ypač- ten indomų yra kunigo Dyakovskio įstaigų skyriai. Priešalyje įsitaisė lenkų ir žydų knygnai, taip-pat ir „Lietuvos Ukinknas“ su savo leidiniais, p. Šklenni- kas, uolusis kooperatistas, su kooperacijos reikalų li- teratura ir diagramomis. Jo skyrelis yra yč indomus ir

verta mūsų kooperatistams juo pasistebėti.

Salėje liaudies dirbinius tvarkė artistai Rušėičas ir Žmuidzinavičius. Kiekvie- na gubernija pažymėta, priešakyje dviejų kalbų pa- rašais: rusų ir lenkų, gil- moje, viršum ant sienos pa- rašyta rusiškai, lenkiškai ir lietuviškai.

Daugiausia eksponatų iš- dėta Vilniaus gubernijos skyriuje, kuriame daug pa- sideravusiu p. Končaitė. Savo juostomis ir audimais jis labai panašus į Kauno gubernijos skyrių: tie pa- tiš raštai, tos pačios spal- vos.

Kauno gubernijos sky- riuje išstatyta tik trečia da- lis viso to, kas buvo atsių- sta; mat, nebebuve vietos kur išdėti.

Iš Gardino gubernijos dir- biniuose matyti daug pana- šumo į Kauno gubernijos dirbinius; tik jau labai žy- mu ir savotiškų ypatybių, — gudiškumų.

Išviso liaudies pramonės ypatybėmis galima butų pa- dalyti paroda dviem sky- riais: iš vienos pusės, Min- sko, Vitebsko ir Mogilevo, iš antros — Kauno ir Vil- niaus; Gardino gubernija, tai kaip ir vidurys tarp tų dviejų skyrių.

Kauno gubernija skiriasi nuo kitų gubernijų savo ypatinga tvarka, kurioje matyti p. Žmuidzinavičiaus ranka: tarytum lietuvių dailės parodos kopija — vi- sa sudėstyta artistingai, žen- klu artisto ypatinga skonis. Be to ir patiš dirbiniai daug įvairesni ir dailesni, negu kitų skyrių; junti kaip ir naujos, atgimstančios iš senovės apmatų, kultūros puste- lėjimą.

Pačiame salės gale, ant estrados, randasi p. Bren- šteino rinkinių skyrius. Savo retenybe jis be nebus įstabiliausias. Surinkta jo esą daugiausia iš Žemaičių krašto: rašytos verpstų len- tuteš, verpiamųjų ratelių lentelės kuodeliams priri- ti; tokios lentelės paveiks- las dailina parodos afišės vidurį.

Gerai išžiūrėjęs kiekvie- nan sodiečių skyriun, aiš- kiai pastebi savotiškų jų pramonės privalumų. Bet apie tai skyrium ir plačiau praverta parašyti. — „Viltis“ —

„Motynėlė“

Moksls reikalauja daug ištėkliaus. Kas met pas mus atsiranda vis daugiau ir daugiau norinčiųjų ingy- ti mokslo. Dauguma tų, kurie mokosi vidurinėse mokyklose, nori pasiekti ir augštąją laokyklą. Bet tai ne visiems pasiseka ir daž- niausia dėl tokių priežasčių, kurios visai neturėtų už- stoti kelio norintiems mok- slo. Tos priežastis dažniau- sia — neturtas.

Iš namų neaprupintas pi- nigais, privalo studentas pats gelbėtas ar tai lekecjo- mis, ar kitokiais budais. Tiesa, daug baigdavo savo mokslus, tačiau reikia pažy- mėti, jog baigdavo, nuskau- dė patį mokslą. Tiek ener- gijos, tiek laiko juk reikė- davo išaikvoti tai „kovai už buvį“, tuo tarpu, kito- kiams sąlygomis esant, gali- ma butų buvę daugiau pasi- mokinti.

Pastaraisiais laikais ir užsidirbti pasidarė kur- kas

sunkiau. Gauti lekcijų uni- versiteto mieste reikia dide- lės protekcijos, o pasitrauk- ti iš miesto ir uždarbiauti provincijoje taip-pat ne visai patogiu ir naudinga.

Pagaliaus, kas nežino, kiek tos lekecijos duoda pel- no, — juk kitą syk ir žmo- niškai pragyventi negalima. Tam išrodyti pažvelgkime į mūsų atgimimo istoriją, iš- margintą jaunų vyrų nekro- logais.

Todėl visuomenė, kuriai privalo rūpėti savo likimas ir ateitis, negali nesirupin- ti savo moksleivija, kuri pa- šaukta tai visuomenei dar- buties ir jai savo mokslo vaisius teikti. Musų inteli- gentija privalo stengties, kad lietuvių moksleivijai nebutų trukdomas mokslas „kova dėl buvio“.

Jautresnioji inteligenti- jos dalis ir rupinasi tuo, steigdama organizacijas, tu rinčias tikslą šelpti mo- ksleivija.

Tos organizacijos yra jau daug gero padariusios, bet jos dar daug daugiau galėtų padaryti, jeigu platesnioji visuomenė labiau jomis ru- pintų ir palaikytų.

Prie tokių organizacijų prigili ir „Motynėlė“. Ši draugija jau įžengė į sep- tintus savo oficialio gyveni- mo metus, tačiau platesnio- ji visuomenė lyg jos ir ne- žino, nepažįsta.

„Motynėlė“ tikslas — „suteikti pašalpą talentin- giems lietuviams ingytį augštajam specialiam mok- slui“. (Žiur. 1 įstatų §). Iš šitų žodžių aišku, kodėl daugelis prašymų palieka atsakytų, nes „Motynėlė“ gali šelpti tik einančius augštąsias mokyklas.

„Motynėlė“ šelpia „abie- jų lyčių katalikų tikėjimo jaunumenę, be atžvilgio į išsiritąją mokslo šaką, arba specialumą“ (§ 17). Prie stipendijos paskyrimo žiurima „i kandidato gaba- mą, i jo medžiaginį padėji- mą ir i priderėjimą prie li- tuvių tautos“. (§ 18).

„Motynėlė“ turtas susi- deda: a) iš Draugijos narių įna- šų; b) iš Draugijos narių ir pašaliečių aukų jau tai pi- nigais, jau tai daiktiais. Taip-pat iš palikimu testa- mentų.

c) iš pelno Draugijos ren- giamųjų teatralinių vakarų, literatinių skaitymų, viešų lekecijų ir koncertų.

d) iš pinigų, surinktų pa- sirašomaisiais lakštais ir knygotėmis, tam tikslui iš- duodomomis;

e) iš pinigų, grąžinamų draugijai praturtėjusių sti- pendijatų. (Sulig §10).

„Motynėlės“ nariu gali buti „pilnametis katalikas arba katalikė be luomo ir visuomenės štovio skirtu- mo“ (§ 2).

Narių esti: garbės, tikrų- jų ir talkininkų (šelpėjų) (§ 3).

„Nariais talkininkais va- dlinasi žmonės, kurie moka kasmet mažiau, kaip 10 r., bet nemažiau, kaip 1 r.“ (§ 6).

Nariai talkininkai drau- gijos susirinkimuose neturi sprendžiamojo balsų ir ne- gali but renkami valdybon“ (§ 7).

Žiupsnelis žinių iš „Motynė- lės“ praeities.

Sumanymas įsteigti „Mo- tynelė“ kilo daugiau, kaip prieš 10 metų. Liepos m. 1903 m. kuopelė inteligentų pasizadėjo dėti po kelius nigais sušelpus neturtin- gais sušelpus neturtin- guo moksleivius. Taip pav., nuo liepos m. 1903 m. iki 1904 metų galo sudėta 522 rub. 50 kp.

Per 1905 metus sudėta 728 r. 35 k.

Per 1906 metus sudėta 600 r. (Žiur. „Vilties“ No. 15, 1907 m.)

Oficialiai gi draugija pra- dėjo gyvuoti nuo sausio 27 d. 1907 metų, kuomet vy- riausybė patvirtino įstatus. Įsteigiamasis susirinkimas buvo vasario 21 d., 1907 me- tais.

Nuo to laiko „Motynėlės“ veikimas šitaip išrodo: Metai Nar. skaič. Pajamų 1907 71 896 r. — k. 1908 75 823 r. 50 k. 1909 94 2234 r. 91 k. 1910 118 1966 r. 03 k. 1911 96 2378 r. 28 k. 1912 96 1493 r. 77 k.

1912 m. veikimo apyskaita. Tikrųjų narių buvo 96. Narių šelpėjų 35.

Pajamos.

Antram semestriui 1912-1913-mokslo metų liko 344 r. 31 k. Tikrųjų narių įna- šos 1050 r. — k. Šelpėjų įnašų ir aukų 420 r. 24 k. Atsilyginimų 105 r. — k. % 18 r. 53 k.

Išviso 1938 r. 08 k.

Išlaidos Stipendijoms 1150 r. — k. Pašalpoms 120 r. — k. Pašto ir kan- celarijos rei- kalams 17 r. — k.

Išviso 1287 r. — k. Liko antram se- semestriui, 1912-13 mokslo m. 651 r. 08 k.

1912 metais „Motynėlė“ turėjo 9 stipendijatus ir su- teikė 4 moksleiviams pa- šalpų. Dar 13 prašymų pa- likta be atsakymo: 9 dėl pinigų stokos ir 4 prisilai- kant 1 įstatų §.

1913 metams užstojus, „Motynėlės“ turtas taip iš- rodo: 1. Likučių 651 r. 8 kap. 2. specialis 300 rub. mi- rusio kun. Dailidės kapita- las, susidedas iš 6 bilietų po 50 r., padėtas draugijo- je su sąlyga, jog prie pašal- pos suteikimo duoti pirmę- nybę žmogui, aukotojo nu- rodytam.

3. atsargos kapitalo 100 r. 4. 185 rub. atsargos kapi- talo visuotinio susirinkimo kovo 10 d. 1911 m. nutari- mu.

5. 10,000 rub. procenti- niais popieriais, sudėtais draugijoje 500 m. Žemaičių vyskupijos atminimui, vy- skupo Giedraičio vardo sti- pendijai. Kol aukotojas gyvas, nuošimčiai turi buti jam grąžinami, — todėl tuo kapitalu naudoties kol-kas

dar negalima. Per visuotinį susirinkimą kovo 23 d. 1912 m. priimta šioki sąmota 1913 metams: **Pajamos:** Likučiai 651 r. 08 k. Narių įnašos 1300 r. — k. % ir aukų 100 r. — k. **Išlaidos:** Stipendijoms 1500 r. — k. Pašalpoms 385 r. — k. Atsarg. kap. 115 r. — k. Mažos išl. 51 r. 08 k.

Išviso 2051 r. 08 k. Taip maž-daug išrodo „Motynėlės“ veikimas. Pagaliaus negalima nuty- lėti kai-kurių dalykų. Pirmiausia, indomu žino- ti pasaulinių skaičių, prisi- dėjusių prie „Motynėlės“. Tai aiškiausia rodo ši lente- lė:

Liudni skaičiai Kuo juos išaiškinti? Ar pasaulinės katalikų inteligentijos stoka? ar neužjautimu „Motynėlei“? ar tiesiog nedova- notinu nežinojimu, kad egz- istuoja „Motynėlė“? — sunku spėti

Toliaus reikia paminėti, kad prie „Motynėlės“ pri- sidėję labai mažas kapelio- nų skaičius. 1912 metais iš 96 kunigų buvo tiktai du kapelionu.

Stud. Kaz. B. — „Viltis“ —

KORESPONDENCIJOS.

PHILADELPHIJA, PA.

Puikiai pasitiks svečius.

Nors socialistų organas „Kova“ ir buvo paskelbęs, jog Philadelphiajos lietuviai šaltai mano priimti Liet. Dailės ir Mokslo Dr-jos de- legatus, bet tuoj nekoksai Philad. tautietis, per „Tė- vynę“ atšaukė, kad Philad. mano labai prilankiai pri- imti svečius. Ir teisybė. Kadir iki šiol mažai ką skelbėmės, vienok karštai darbuojamės tuose reika- luose. Čia pirmiausia bu- vo išrinkta keletas delegatų lankyties i visų draugijų ir klubų mitingus, kad paža- dinus, idant visos draugijos išvien darbuotųs priėmimui gerb. svečių, atvykusių iš tėvynės Lietuvos, Vilniaus Mokslo Draugijos atstovus, dr. J. Basanavičiaus ir ad- vokato M. Yčo. Susiorga- nizavo apie 30 dr-jų, kiek- viena išrinko po 2 delegatu. Neprisidėjo tik keletas ma- žesnių organizacijų, žino- ma cecilikų, bet tai nesvar- bu; mažas tai ženklas, pa- našiai, kaip išsėmus iš šuli- nio keletą šaukštų vandens.

Rugsėjo 21 d. buvo visuotinas delegatų mitingas. Su- žinojus laišku per „Tėvy- nės“ redak., kad svečiai Philadelphiajioje viešės dvi dieni, 5 ir 6 spalį. Persi- skyrėm i dvi dali. Pietų (South) dalyje svečiai bus priimami spalio 5 d., prakalbos bus laikomos New Lirie Hall ant 6 ir Carpen- ter gatvių, 4 valandą vaka- re. O spalio 6-tą d. garbūs svečiai bus su didele iškil- me pasitinkami, Lietuvių Bendrovės svetainėje, ant Alleghany ave. ir Tiltony gatvių, kur dalyvaus apie

1912 metais „Motynėlė“ turėjo 9 stipendijatus ir su- teikė 4 moksleiviams pa- šalpų. Dar 13 prašymų pa- likta be atsakymo: 9 dėl pinigų stokos ir 4 prisilai- kant 1 įstatų §.

1913 metams užstojus, „Motynėlės“ turtas taip iš- rodo: 1. Likučių 651 r. 8 kap. 2. specialis 300 rub. mi- rusio kun. Dailidės kapita- las, susidedas iš 6 bilietų po 50 r., padėtas draugijo- je su sąlyga, jog prie pašal- pos suteikimo duoti pirmę- nybę žmogui, aukotojo nu- rodytam.

3. atsargos kapitalo 100 r. 4. 185 rub. atsargos kapi- talo visuotinio susirinkimo kovo 10 d. 1911 m. nutari- mu.

5. 10,000 rub. procenti- niais popieriais, sudėtais draugijoje 500 m. Žemaičių vyskupijos atminimui, vy- skupo Giedraičio vardo sti- pendijai. Kol aukotojas gyvas, nuošimčiai turi buti jam grąžinami, — todėl tuo kapitalu naudoties kol-kas

dar negalima. Per visuotinį susirinkimą kovo 23 d. 1912 m. priimta šioki sąmota 1913 metams: **Pajamos:** Likučiai 651 r. 08 k. Narių įnašos 1300 r. — k. % ir aukų 100 r. — k. **Išlaidos:** Stipendijoms 1500 r. — k. Pašalpoms 385 r. — k. Atsarg. kap. 115 r. — k. Mažos išl. 51 r. 08 k.

Išviso 2051 r. 08 k. Taip maž-daug išrodo „Motynėlės“ veikimas. Pagaliaus negalima nuty- lėti kai-kurių dalykų. Pirmiausia, indomu žino- ti pasaulinių skaičių, prisi- dėjusių prie „Motynėlės“. Tai aiškiausia rodo ši lente- lė:

Liudni skaičiai Kuo juos išaiškinti? Ar pasaulinės katalikų inteligentijos stoka? ar neužjautimu „Motynėlei“? ar tiesiog nedova- notinu nežinojimu, kad egz- istuoja „Motynėlė“? — sunku spėti

Toliaus reikia paminėti, kad prie „Motynėlės“ pri- sidėję labai mažas kapelio- nų skaičius. 1912 metais iš 96 kunigų buvo tiktai du kapelionu.

Stud. Kaz. B. — „Viltis“ —

13 ar 15 draugijų, kurių vardus ir aukas paminėsi-me:

1. Bendrovės korporacija prizadėjo svetainę duoti už-dyką, delegatai. S. Masie-kas ir K. Škaporas.

2. Šv. Jurgio Kar. dr-ja iš savo izdo nutarė paauko-ti \$100.00, deleg. K. Stapo-navičia ir T. Dočka.

3. Liet. Repub. Pegelb.

4. Liet. Repub. Pagelb. deleg. J. Mastauskas ir L. Juravičia.

5. Liet. gvardijos kareiv-iai nutarė aukot \$21.00, deleg. D. Bajurunas ir P. Tamošaitis.

6. Draugija Petro Armi-no nutarė aukoti \$10.50, de-legatai A. Šumanskis ir M. Sabaliauskis.

7. Moksleivių Ratelis "Meteoras" — \$10.50, del. R. Karuzas ir A. Dambrau-skis.

8. Draugija "Lietuva" iš Frankford'o — \$10.50, del. J. Klusas ir R. Dambrau-skis.

9. Liet. Klubas iš Frank-ford'o — \$10.50, deleg. S. Kišonas ir A. Meškauskas.

10. S. L. A. 170 kp. — \$10.50, deleg. J. Vaivadas ir A. Reika. Kitos draugijos dar nepadarė mitingų, to-dėl dar aukos ir delegatai nepaskirta. Iš viršminėtų delegatų, 21 rugsėjo laiky-tame susirinkime, išrinkta komisija sutvarkyti visiems reikalams pasitikimo ir pri-ėmimo gerb. svečių. Komisi-jos pirmininkas S. Masie-kas, raštininkas J. Klusas. Prie pasitikimo svečių tvar-kai vesti komisija: K. Sta-ponavičia, S. Kišonas, J. Lie-pas, J. Maslauskas, R. Ka-ruza, J. Ivanauskas, A. Rei-ka ir Julijonas Maslauskas. Pasitikiant svečius daly-vaus lietuviškas benas, Liet. gvardijos kareiviai unifor-mose, ir visų draugijų de-legatai. Delegatų yra iš-dirbta puiki viso priėmi-mo ir vakaro tvarka. Po prakalbų ir aukų rinkimo rengiamas iškilmingas ban-kietas.

Visu Draugijų komiteto vardu

S. Masieckas, pirmin., J. Klusas, raštinink.

NEWARK, N. J.

Svečiai bus puikiai priimta.

Rugsėjo 16 d. š. m. šv. Jurgio dr-jos svetainėje at-sibuvo Newark'o ir Harri-son'o dr-jų susirinkimas sulig priėmimo M. ir D. Dr. pasiuntinių, gerbiamojo dr. J. Basanavičiaus ir adv. M. Yčo.

Susirinkime dalyvavo 33 atstovai nuo 18 įvairių dr-jų ir kuopų. Tartasi, kaip svečius priimti.

Išrinkta komitetas, kuris turės nuvažiuoti jų pasi-tykti į Brooklyn'ą, N. Y. ar į Elizabeth'ą, N. J. iš kur jie važiuos.

Apsistoti pas vietos kle-boną kun. Fr. Jakštį (ir ten tur but nakvoti). Klebono nėsant susirinkime; dr. J. J. Kaškevičius aiškino, kad klebonas svečius maloniai priimsias. Patarta jam melsti klebono susirinkusiųjų vardu, kad svečius priimtų pas save.

Vietos vargonininkas p. A. Radzevičius surengs puikų beną svečiams pasitikti. Šv. Jurgio dr-jos svetai-

nė turės but išpuošta įvai-riais žolynais.

Šv. Cecilijos skaitlingas choras linksmin susirinkū-sius dainomis ir tt.

Šios dr-jos paskyrė au-kų Tautos Namams Vil-niuje:

Dr-ja šv. Jurgio \$ 25.00 Šv. Ursulės dr-ja 5.00

Nutarė nupirkti po siekanį žemės: šv. Juozapo dr-ja; Scenos Mylėtojų dr-ja; šv. Cecilijos choras ir "Žiburė-lio" draugija.

Paskutiniam "Žiburė-lio" draugijos susirinkime, pirmininkui raginant, kad kiekvienas narys pirktų po sieksinį žemės, penki prisi-žadėjo pirksią. Apie kitas dr-jas negirdėti. Tikiuos, kad ir jos nepasiliks už-pakalyje kitų, stengsis savo aukomis prisidėti.

Visur buvęs.

NEWARK, N. J.

Žinotina Newark'iečiams.

Pas mus čia randasi gana daug įvairių dr-jų ir kuopų, priskaitoma arti 30-ties. Išskiriamą keletą, visų tikslas yra panašus ir tas pats: savyšalpa ligoje ir pagelba mirus. Apšvietos srities įžy-miausia vietą čia užima "Žiburėlio" dr-ja, kuri gy-vuoja jau septintus metus. Jos tikslas: platinti tarp-Newarko ir apilinkės lietu-vių apšvietą ir dorą, ren-giant prakalb., perstatymus ir kitokius doros rūšies pra-mogas. Be to, "Žiburėlio" dr-ja turi įsitaisiusi savo knygyną, kuriame randasi apie 317 tomų knygų įvai-riaus turinio: apsakų, dai-nų, gamtos mokslų, istori-jos, higienos, kalbažinytės, tikėjimiškų ir tt.

Laikraščiai į "Žiburėlio" draugijos knygyną ateina šie: Iš Amerikos: "Drau-gas", "Katalikas", "Vie-nybė Lietuvninkų", "Žvaig-ždė", "Šviesa" ir "Moksl-aveivis"; iš Lietuvos parei-na "Draugija", "Viltis", "Šaltinis", "Lietuvaitė", "Vienybė", "Garnys" ir "Rygos Garsas". Pinigų "Žiburėlio" dr-ja pas sa-ve daug nelaiko, jei yra kiek atliekamų tuojaus pa-iskiria kokias nors tautiška labdaringai įstaigai. Mėne-siniai "Žiburėlio" Drau-gijos susirinkimai atsi-lieka kas antrą ketvergą kiekvieną mėnesį šv. Jurgio draugijos svetainėje. Pa-prasti pasikalbėjimai; dis-kusijos, referatų skaitymas, knygų persimainymas esti kiekvieno ketvergą vakare. Paprastaisiais ketvergais gali ateiti ir nenariai ir ly-gial gali skaityti jiems pa-tinkamas knygas ir laik-raščius veltui (namo neštis nenariams neleista). Abiejų lyčių nariai įstodami šion dr-jon moka 50c. įstojimo ir po 10c. į mėnesį. Nariai knygas ir laikraščius gali neštis skaityti namo ir lai-kyti pas save viena mė-nesį, bet ir po laikui tvar-koje sugražinus nėra bau-džiam.

Užėjus dabar šaltesniems vakarams, gera praga pasi-naudoti mylintiems apšvie-tą.

J. B.

ATHOL, MASS.

Mergaičių draugijėlė.

Kaip visur girdėt jauni-mas darbuojas, taip ir pas-mus nepasilieka ir jau rug-sėjo 19 dieną buvo susirin-kimas jaunų mergaičių, ku-ris sumanė sutverti koki

navyko. Sumanymas pavyko: jos ir sutvėrė drau-gijėlę vardu "Jaunimo Siu-vinelio ratelis".

Iš pirmo vakaro susirin-kusiųjų įstojo aštonios mer-gaitės, ir išsirinko valdybą. Pirmininke, Elzbieta Braš-kaitė, sekr. Magd. Andri-liunaitė, kasin. Paulina Sri-bikaitė. Visos nutarė mo-kintis siuti, skaityti ir ra-šyti lietuviškai. Mat, čia randasi tokių, kurios ma-žai ir temoka lietuviškai, bet tik vien angliškai. Ši-tas mergaičių ratelis bus la-ba naudingas, nes užlaikys mergaites prie savo tau-tos.

J. F. A.

BALTIMORE, MD.

Rugsėjo 21 dieną, vietio-klėbono kun. J. Lietuv-ninko buvo suauktas pa-rapijos susirinkimas pajū-dinti iš naujo klausimą apie bažnyčios padidinimą ir mokslainės statymą. Mat, porą metų atgal, klebono buvo sumanyta, keliems pa-rapijonims pritariant padi-dinti bažnyčią; ir išvesti bokštą. Po tam klebonas buvo jau pradėjęs rinkti au-kaus tam tikslui ir prad-žia pasirodė labai gera, nes vos keletą vakarų pavaikš-čiojęs po namus surinko daugiau tukstanties dol. Kaip sykis tame laike tur-ėjo būti Baltimorėje abiejų susivienijimų SLRKA. ir SLA. seimai. Katalikai ir tautiečiai subruzdavo seimus rengti norėdami vieni už kitus puikiau surengti ir iškilmingiau pasirodyti; dėl to tai priežasties kilo er-myderis ir nesuitaikymai tarp vietinių lietuvių. Abe-jodamas apie pasisekimą kolektos dėlei tu sumišmū — klebonas ją atidėjo toles-niam laikui.

Šįmet mokslo metams prasidėjus nekurię para-pijonis matė būtina reikala-pakelti tą klausimą iš naujo, ir pakeisti pirmesį užma-nymą kitu, būtent statyti namą mokyklai ir svetai-nei. Čia parapijinė mo-kykla yra įsteigta jau nuo kelių metų, bet atsakomos vietos neturime: tamsu, an-kšta, stoka tyro oro, nėra vietos vaikam pažaišti ir tt. O matyt, vietiniai lie-tuviai didesnį norą turi, leisti vaikus lietuviškou mokslainėn, kaip viešojo. Ir nestebėtina, kad pas žmo-nes yra toks noras; juk taip ir privalo būti: nei vie-nas doras, tikras tautietis lietuvis, nenorės, kad jo vai-kas žūtų savo tautai ir pa-silikty išgama. Užtat rupi-nasi pirmiausiai išmokyti jį prigimtos lietuvių kalbos, stengiasi įkvėpti tautiška dvasią, dorai išauklėti, kad jo vaikas užaugęs guodotų savo tautą iš kurios yra ki-rlės ir būtų naudingas visu-menės narys.

Šį kartą ant susirinkimo susiėjo apie porą šimtų pa-rapijonų. Atsirado visokių nuomonų: vieni norėjo, kad užmanytas darbas padidin-ti bažnyčią būtų varomas ir toliaus. Nekurie buvo įne-šę sumanytą įgyti nuosa-vias kapines. Bet dauguma atkreipė domą, į būtina rei-kalingumą atsakančios pa-rapijinės lietuviškos mok-slainės ir drauge svetainės, tas pagalios ir buvo nutar-ta. Namas mokyklai ir sve-tainėi sulig aptarimo turės būti 3-jų lubų; ant dviejų pirmutinių kambarių mok-slainėi, ant 3-čiojo gi sve-

tainė. Vieta planuojama namui jau yra. Gale baž-nyčios yra nupirkta 3 na-mai kaip nuosavybe pa-rapijos jau seniai dėl to rei-kalo ir skola jau išmokėta; tuos namus nuogrivuos bus pakaktinai vietos mokslai-nei su svetaine.

Baigiant susirinkimą bu-vo išrinkti kolektoeriai eiti per namus aukų rinkiti ir nutarta kolektavimo darbas pradėti pravažiavus sve-žiams Liet. Mokslo Draugi-jos atstovams.

Kolektoeriai liko išrinkti šie: Kun. J. Lietuvnikas, Juozas Pautienius, Jonas Karalius, Antanas Ramoš-ka Jurgis Aleksa, Jonas Re-kus Alena Sakevičienė, Ona Saukaitienė.

Čia pat ant susirinkimo tam tikslui paaukėjo šios ypatos: — Antanas Sake-vičius \$25.00, Veronika Pui-dokienė \$10.00, Jonas Stan-kius \$5.00, Jonas Karalius, \$1.00 pirmiau yra davęs \$20.00, Magdė Krakauski-utė \$10.00. Taigi kaip ma-toma žmonės tam dalykui pritaria, jeigu čia pat ant susirinkimo keletas pasiro-dė su aukomis. Tikimasi ateinančiais metais ruden-rop pasiseks minėtąjį už-manytą įvykdyti ir prasi-dėjus mokslui po vakacijų lietuvių vaikai turės progą lankyties lietuviškoj naujoj mokslainėj.

Lietuvis.

BALTIMORE, MD.

P-s Vasiliauskas nori pa-rūpinti dešimtį šimtinų.

"Juo bėgu, juo šalt", sa-ko vokietytis, bėgdamas spei-ge vienmarškinis. Panašiai yra ir su mūsų socialistais. Kuo daugiau jie draskosi, užpildinėja savo laikraš-čiuose Liet. M. ir D. Draugi-jos delegatus, tuo daugiau atsiranda aukojančių po \$100, po \$10 ir tt. Štai Bal-timorėje, "pirmievių lizde", kas galėjo tikėtis, kad kas pirktų sieksinį žemės, išsky-rus p. J. Vasiliauską, kurs yra tikras tėvynės sunus, nenuilstančiai besidarbuo-jas tautos ir visuomenės la-bui. Dabar gi p. J. Vasi-liauskas, pasibjaurėjęs pir-mievių laikraščių niekšis-tais, šmeižimais ir užmeti-mėjimais, gakt, — ir aukoja šimtą dolarių, tampa "ua-riuri labdariu".

Ir savo pažįstamus bei draugus jis be paliaubos kalbina. Sako:

"Nors ne kiek tų šimtinų tu-turiu, bet aukuju vieną Mokslo ir Dailės Draugijų namams Vilniuje, užjausda-mas tą būtina reikalą. Tas reikalas mums turi rūpėti daugiau už mūsų asmeni-skus. Neabejoju, kad ir Tamsta, budamas vienų pa-žiūrų ir jausmų su manim sulig tėvynės, paaukosi, jei ne daugiau, tai nors tiek pat, tam šventam tikslui. Tauta už tai mums bus am-jinai dėkinga."

P-s J. Vasiliauskas pana-šiai yra atsikreipęs į dau-gelį. Neabejoju, kad jo trisus neliks be pasekmių. Teko man girdėti, kad p. J. Vasiliauskas savo trisus parupinsias dešimtį narių labdarių ir daugelį mažiau aukojančių. Dieve, jam pa-dėk!

Baltimoriečiai bruzda, ruošiasi ir laukia svečių at-važiuojant. Galima spręsti, kad Baltimoriečiai gerai at-sižymės savo duosnumu.

Baltimorės Stebukas.

Blaivybes Dirva.

LIETUVIŲ PILN. BLAI-VININKŲ SUSIV. SANA-RIAMS PRANEŠIMAS.

Pastarajame Piln. Blaivininkų Seime igaliojtas, "Draugo" lei-dėju susivaziavime įnešiau šiuos P. Blaivininkų reikalavimus

1. Kad Lietuvių Pilnųjų Blai-vininkų Susivienijimo sgnariai galėtų gauti "Draugą" už \$1.00 visiems metams;

2. Kad minėtajame laikraštje bent dvi skilti (špalti) būtų pa-švesti blaivybės reikalams.

3. Kad tasai skyrus būtų ve-damas L.R.K.P.B.S.A. paskirto-jo redaktoriaus.

4. Kad "Draugas" netalpintų straipsnių priešingų blaivybei.

Malonu man pranešti, kad "Draugo" leidėjai vienbalsiai su-tiko su tais reikalavimais.

Taigi nuo šio laiko "Draugas" yra oficiališkias P. Blaivininkų Susivienijimo organas. Visus raštus skiriamus blaiv. skyrui, kuris vadinsis "Blaivybės Dir-va", reikia siųsti tokiu adresu: Rev. J. J. Jakaitis, 41 Providence street, Worcester, Mass.

Naudinga būtų gauti koudau-giausia žinių, trumpai surašytų, apie veikimą įvairių blaivininkų kuopų.

Rašant malonėkit rašyti aiš-ki, nesugrudant per daug eilu-čių, ir ant vienos tik popieros pusės.

Gi darbštus mūsų kuopų sekre-toriai pasistengs kuoviekiausiai pagelbėti kuopų sąnariams užsi-sakyti visi organą "Draugą", kad jau visi gautų nuo šito nu-merio, kuriame pradėta spauz-dinti neseniai buvusio Blaivinin-kų seimo protokolas.

Su tikra pagarba, Kun. J. J. Jakaitis, "Blai. Dirvos" redaktoriaus.

PROTOKOLAS III SEIMO

Lietuvių Rymo-Katalikų Pilnųjų Blaivininkų Amerikoje Susivie-nijimo, laikyto New York'e, Aušros Vartų Liet. parap.

Seimas atidarytas Rugsėjo 19 d. 1913 m. 10 val rytą iškil-mingomis šv. mišiomis, kurias laikė centro pirmininkas gerb. kun. Antanas Briška, vikaras šv. Kryžiaus lietuvių parapijos Chi-cago, Ill. asistencijoj gerb. kunig. P. Saurusaitis, klebono šv. Juozapo lietuvių parapijos Wa-terbury, Conn., centro vice-pirmi-ninko gerb. P. Lapelio, kl. Cyrill. Meth. seminarijos Orchard Lake, Mich., gerb. kun. V. Karkausko, Vikaro šv. Juozapo lietuvių para-pijos, Waterbury, Conn. Laikė šv. mišių, pasakė gražų pamokla, kun. F. B. Serafinas, klebonas Visų šventųjų parapijos, Chicago, Ill. Per šv. mišias vietiniai var-gonininkai labai gražiai pagie-dojo.

Po šv. mišių, gerb. Delegatai ir svečiai, susirinko į bažnytinę sve-tainę, kuri buvo prirengta sesi-joms laikyti. Delegatų ir sve-čių pribuvo iš dangelio vietų, bu-tent: kun. A. Briška, kun. F. B. Serafinas, kun. A. Kaupas iš Chicago, Ill.; kun. P. Saurusaitis, kun. V. Karkauskas iš Wa-terbury, Conn.; kun. A. Kodis iš Brooklyn, N. Y.; kun. M. Pan-kauskas iš Bridgeport, Conn.; kun. J. J. Jakaitis iš Worcester, Mass.; kun. Petkus iš Maspeeth, N. Y.; kun. J. Seštokas, vietinis klebonas. Ponios: Malv. Kelnėrienė ir Veronika Grabauskienė iš New Haven, Conn. p. T. Ki-zevičiaus iš Minersville, Pa., p. J. Aleksa iš Baltimorės, Md., p-lės Ona Germinaitė, vietinė, O. Sa-kalauskytė, p. J. Antanavičius, p. S. Kulikauskas, p. J. V. Kovas, iš Waterbury, Conn., p. J. Sau-čiūnas iš Bridgeport'o, Conn., p. Lišauskas, p-lė D. Naimontaitė, p. A. Kazlauskas, p. A. Visma-nas iš New York'o, kl. P. Lapelis iš Orchard Lake, Mich. p. K. Strumskis, p. S. Pranckietis iš Brooklyn, N. Y., p. J. Steponavi-čius iš Elizabeth, N. J. p. Mi-leška iš Mespeeth, N. Y. p. Šoke-lių iš Rochester, N. Y. Beto, svečių buvo daug, iš tenpat, ir iš apilinkių.

Sesija I. Seimą atidaro centro pirminin-kas, gerb. kun. Antanas Briš-

progos Piln. Blaivybę platins vi-sokiais budais: prakalboimis, raš-tais, paskaitomis, atspaudintais atsišaukimais ir tt.

Agitatoriais paskirti šie as-menys: J. Aleksa Baltimore, Md., P. Lapelis Orchard Lake, Mich., T. Kizevičius, J. Mikutavičius ir K. Madžiarskas, Minersville, Pa., kun. A. Briška, kun. F. B. Se-rafinas ir p. A. Pocius Chicago, Ill., J. Lišauskas, kun. Seštokas, A. Kazlauskas, Domielė Naimont, P. Petrauskienė, O. Germinaitė New York, p. A. Gudaitis Silver Creek, Pa. Jonas Saučiūnas Bridgeport, Conn., kun. Saurusaitis, S. Kulikauskas, J. An-tanavičius ir J. Kovas Water-bury, Conn., J. Lipko Grand Ra-pids, Mich., V. Mačiulaitis Seran-ton, Pa., J. Sabaliauskas Yuongs-town, Ohio, M. Juškevičius, Po-quonock, Conn., kun. J. J. Ja-kaitis Worcester, Mass., Al. Ra-ekus Montreal, Canada, kun. E. Grikis New Haven, Conn. Malvina Kelnėrienė ir Veronika Gra-bauskienė iš ten pat. Taipgi sei-mas prašo, kad visi Susivieniji-mo nariai ir šiaipjau velti mylin-tieji Pilnųjų Blaivybės, visų agi-tacijų prieš alkoholio vartojimą.

Knygų peržiūrėjimo komisija išdavė atskaitą. Knygas atrasta tvarkoje, už ką delegatai centro sekretoriui J. V. Kovui gausiai suploja rankomis.

10 minučių pertrauka.

Sesija II. Seimo vedėjas prašo centro se-kretoriaus, J. V. Kovo, perskait-tyti protokolą II-jo seimo Piln. Blai-v. buvusio rugsėjo 23 d. 1912 m. Chicago, Ill. ir prašti pilną atskaitą visų metų veiki-mo.

Sekretorius skaito protokolą; toliaus, išduoda pilną atskaitą nuo rugsėjo 23, 1912 m. iki 19 d. rugsėjo 1913 m. Paaiš-kėjo, kad per tą laiką įplaukė į cent. kasą \$57.05 met. narių duo-klės ir \$11.80 aukų. Iš viso \$68.85c. Pas kasininką S. Bandzevi-čių buvo per seimą Chicago, Ill. p. suvedimo knygų, \$39.57. Sy-kiu sudėjus, yra \$108.42. Per tą laiką išmokėta: už "bond" ka-sininko 1912 m. ir 1913 m. \$7.00; už konstitucijų atspaudinimą "Draugo" redakcijai \$40.00. Išviso išleista \$47.00. Taigi ka-soje liko \$61.42. Tie pinigai šiandien yra kasininko p. S. Ban-dzevičiaus globoje.

Pastaba: Per seimą pribuvo 12 kuopos Seranton, Pa. \$120 meti-nes ir 45c. aukų. Viso \$1.65 ir gerb. kun. Briška perdavė už ženklelius \$45.00. Viso pribuvo \$46.65, tuos pinigus priėmė nau-teris kasininkas, gerb. Kun. V. Karkauskas. Tokiu būdu turtas išneša \$108.07. Toliau, centro sekretorius praneša, kad prie L. R. K. Piln. Blai. A. S. priguli 25 kuopos su 2219 pilnųjų narių. Išdavus atskaitą, centro sekre-torius knygas atiduoda knygų per-žiūrėjimo komisijai.

Čia eina telegramų ir pasvei-kinimų skaitymas. Telegramus ir pasveikinimus delegatai priima garsiu rankų plojimu ir atsisto-jimu pagerbia visus, kurie užjau-čia Piln. Blaivybę.

Pastaba: Pasveikinimai ir te-telegramai bus paduoti prie užba-gimo protokolo.

Svarstomi sumanymai. Patė-myta, kad kone nuo visų, kuopų prisiųsti maždaug panašūs suma-nymai, kiti-gi yra panašūs į da-bartinę konst. V. Kovas pasiulo įnešimą, kad iš kuopų sumanytų išimti svarbesnes ištraukas, ypa-tingai tas, kurios būtina yra reikalingos Bl. S-mo pažangai. Pačius gi sumanymus maž-daug pertaisius patalpinti laikraštje, kaip medžiagą alkoholiniam klausimui gvildinti. Tas vienbal-siai priimta. Seimas širdingai pra-šo visos lietuvių inteligentijos, remti Piln. Blaivybę, ypatingai prašo gerb. klebonų, tvirti sa-vo parapijose Piln. Blai. Kuopas, jas remti ir parapijonų tarpe da-ryti agitaciją už Piln. Blaivybę, ar bent blaivybei nesipriešinti ir pripažinti už reikalingą lietuvių tarpe.

Daug delegatų kalba apie di-desnę agitaciją blaivybės labui: p. T. Kizevičius, p. J. Aleksa, kun. Saurusaitis; pagaliau J. V. Kovas pasiulo sumanytą paskir-ti tam tikrus agitatorius. Suma-nymą parėmė dauguma. Nutar-ta paskirti agitatorius, kurie sa-vo apilinkėse ir prie kiekvienos

Sesija III. Svarstyta įnešimas, kad cen-tras įstaijytų mašiną krutamiems paveikslams ir paskui kuop. norin-čioms naudotis prisijutų. Daug delegatų kalba apie tai įvairiai: kun. Seštokas, J. Antanavičius, kun. Briška, kun. Saurusaitis; ga-lop iškliausius kalbų pasirodė, kad dar sunku tai įvykdyti. Kun. Seštokas patarė palikti dar ki-tam seimui, kad geriaus išgvildin-tes tą klausimą. Liko atidė-ta. Vienok seimas patarė kuopoms, kurios norėtų įstaijyti, sa-vo lėšomis, arba pasirandavojus, tokius vakarus rengti ypatingai pritaikant vaizdelius priešalko-holinei kovai, kad atitraukus žmo-nes nuo smuklių.

Skaityti laikai: nuo šv. Kazi-miero draugijos Pittsburgh, Pa., kuri prisuntė igalioją komitetą p. A. Kazlauską ir F. Prongauską, ir išreiškė norą prisidėti prie Blai. S-mo. Šv. Petro ir Povilo draugija iš Homstead, Pa., pri-siuntė igalioją komitetą p. A. Brazinską, kad taip-pat nori pri-gulėti prie šios organizacijos. Seimas išreiškė savo pritarimą ir užuojautą ir vienbalsiai tas Drau-gijas priėmė.

Newark, N. J. vienas narys, pranešė laišku seimui nusiskus-damas, kad jų kuopelėje buvo nedarbštus komitetas, pertaų kuopa bemaž-ko nepakriko ir esanti labai nusilnėjusi, nors dar \$16.00 turinti. Tas pats asmuo pranešė, kad kuopa pažadėjusi tuos pinigus prisijūsti į centro kasą Blai. A. S-mo (iki šiol dar centras tu pinigų negavo). Seimas pataria Newarkiečiams blaivininkams ir prašo išrinkti veiklesnį kuopos komitetą ir stengties kuopą sutvirtinti ir at-gaivinti.

Verona, Pa., rašo p. A. Pau-lauskis, išreiškdamas norą blaiv-ininkams patarnauti. Tai-gi sei-mas prašo p. Paulauskio sutverti Verono'je Piln. Blai. Kuopą, ir prisidėti prie Piln. Blai. S-mo, tuomet aiškiaus susipažins ir su konstitucija.

Gerb. kun. J. J. Jakaitis, per-statė Piln. Blai. Susivienijimą savo parapijoje (Worcester, Mass.) naujai sutvertą kuopą Piln. Blai. (rankų plojimas).

Organo paskyrimas. Apie or-ganą daug kalbėta, daug svarsty-ta, galop pabaikėjo, kad vieno mėnesinio "Šviesos" laikraščio per maža Piln. Blaivybės platini-mui. Delegatai nutarė kvesti "Draugą", kad sutiktų Pilnosios Blai. reikalus garsinti. Tiems reikalams išrinktas Redaktorius gerb. kun. J. J. Jakaitis.

Kun. Briška aiškina apie Piln. Blai. S-mo ženklelius; ženklelių dalis jau yra padaryta ir prisi-šta centro kasininkui; tuojau bus ir visi pabaigti ir paskui atskai-tą paduos. Ženklelių yra vyras nešiojamų ir moterims įsisegamų su špilkutėmis. Kaina ženklelių

(špild 01-9 100 0305)

LITHUANIAN WEEKLY
DRAUGAS
 [THE FRIEND]
 Published Every Thursday
 Lth. R. C. Priests' Ass. — Publishers.
 2634 West 67th Street, Chicago, Ill.
 Telephone Englewood 9611

All Communications must be addressed to:
DRAUGAS PUB. CO.
 2634 W. 67TH ST., CHICAGO, ILL.

Tautos Namai.

Tautos Namams aukos Amerikoje gausiai plaukia. Reik tikėtis, jog gerb. svečiai iš Lietuvos Dr. J. Basanavičius ir p. M. Yčas ne mažiau surinks aukų už kun. A. Olsauskį ir kun. J. Tumą, "Saulės" Namams, du metai atgal. "Saulė", gavus iš Amerikiečių apie 35,000 rublių, džiaugiasi padėjus, jų pinigais, pamatus savo mokyklai Kaune. Dailės ir Mokslo Draugija Vilniuje tą patį įstengs padaryti Tautos Namams: nupirks žemę ir padės pamatą. Amerikos lietuviai pagelbės savo broliams tėvynėje atlikti du milžiniškus darbus. Kaip tie darbai yra tautai svarbūs girdėjome pirmiau iš prakalbų "Saulės" delegatų ir dabar iš paaiškinimų gyvu žodžiu Vilniaus Draugijos atstovų. Tuodu namu Lietuvoje, tai du tėvynės ramščiai, tai dvi srovės, kuriadvi susiję tur tverti tautos gyvybę. "Saulės" Mokykla — tai tautos siela, rengiamieji Vilnių Namai — tai tautos kunas. Kunas esti, daug-maž atspindžiu sielos, išlavintos, prakalbos ir kitokios; Tautos Namai Vilniuje yra ir skiriami būti lietuvių sielos veidrodžiu, jos išlavinimo ir pakilimo pavyzdžiu ir ženklu. Tačiau pakelti tautą yra tai sielos, ne kuno darbas. Mokykla tur Lietuvą išauklėti, išlavinti ir pakelti. Mokinimo ir apšvietimo reikalui privalome gausias ir nuolatas nešti aukas. Tik išlavinti ir augštai pakilę dvasioje lietuviai sugebės tinkamai papuošti savo Mokslo ir Dailės Namus.

Amerikos lietuviai meliausiai bevašindami pas save svečius iš Lietuvos ir gausiai juos apdovanodami netik pagelbsti Tėvynę aukomis, bet ir patį Amerikoje dar šį tą pelnią — atgavina dvasią, daugiau prisiriša prie Lietuvos, tampa didesniais tėvynės mylėtojais. Svetimame krašte gyvenantiems išsviams tas daug sveria. Jie čia mato, kaip ten lietuviai, sename krašte kariuą už savo mokyklą, kaip jie nori būti tuom, kuomi buvo jųjų bočiai — lietuviais savo žemėje. Mums išsviams iš to džiaugsmas, bet sykiu ir pamokiniimas.

Mums Amerikiečiams reikia atsimiti, jogei esame Lietuvos vaikai, todėl ir privalome būti lietuviais. Musų broliai Lietuvoje ginasi nuo lenkų, rusų, vokiečių, kad neištautų, mums čia Amerikoje juo labiau reikia nuo ištautėjimo ginties. Jie ten mokyklą steigia, tautos namus stato, lietuvių meilę ir dvasią gaivina, auklėja; mums čia taip-pat reikia įsitaisyti koki šarvuotųjų —

laivą, kad svetimtaučių bangose nepaskęstumė. Be savų mokyklų, kaip broliai tėvynėje, taip ypatingai mes čia Amerikoje neišlaikysime ilgai savo tautos dvasios, neištesėsime lietuviais. Be savo mokyklų mes čia busime kaip namai be pamatų. Vienos gent kartės laikas praeis ir Lietuva apvaikštines laidotuves savo brolių Amerikoje. Todėl jei mums miela gyvastis, jei mes norime būti lietuviais ir savo vaikus tokiais pat matyti, steigkime jiems savas lietuviškas mokyklas, auklėkime juos kaip geri tėvai auklėja savo vaikus, geri tautiečiai gina nuo pražuties savo brolius.

Amerikoje mes turime savo jaunomones auklėjimui lietuvaitės Šv. Kazimiero Seseris. Jos savo pareigą atlieka priderančiai, pavyzdinčiai auklėja ir mokinia mūsų vaikus. Tačiau karriauja jos su didelėmis sunkenybėmis ir kliūtimis. Mokyklų mums reik labai daug. Tam tikslui reikia turėti daug mokytojų. Mokytojų gi išauklėjimas atsieina brangiai. Pinigų n'esant negalima priimti daug mergaičių ir tinkamai jas išauklėti ir mokytojas. Štai kur brolių Amerikiečių pinigiska pagelba ypatingai reikalinga. Daugelyje vietų jau seniai norima mokyklą įsisteigti, bet ką beveiks, jei nėra mokytojų, kurios galėtų ją užimti ir tinkamai savo pareigas atlikti?

Todėl kam brangi yra mūsų ateitis, kame Lietuvos meilė dega, tepalauki ir remia lietuviškas mokyklas Amerikoje. Kur nors Amerikoje burelis lietuvių apsigyveno, ten prie progos, parinkę tarp savęs aukas, te jas atsiunčia šv. Kazimiero Seserims, lietuviškų jų Mokyklų Amerikoje palaikymui. Susiv. Liet. Ryms Katalikų Amerikoje kas metas paskiria mūsų Seserims žymią auką; kodėl to nepadaro kiti Amerikoje Lietuvių Susivienijimai ir kitos visos Draugijos? Kasmetinė maža pašalpa joms skriaudos nepadarys, o čia suteiks didelę pagelbą. Šv. Kazimiero Seserų adresas yra toks: "Sisters of St. Casimir 6700 So. Rockwell st., Chicago, Ill." Kiekvienai joms prisiusta auksa su tikslu parėmimo lietuviškų Mokyklų Amerikoje, bus pagarsinama "Drauge".

Šv. Kazimiero Seserų Draugija yra incorporuota Illinoisaus Valstijoje. Jos legaliskas vardas "charter" yra toks: "The Sisters of St. Casimir, of Chicago, Cook County, State of Illinois". Šv. Kazimiero Seseris gal priimti skiriamus joms užrašus ir palikimus testamentu.

Nesusipratimas.

"Vilties" 105 numeryje randame žinią užgaunančią kun. A. Deksnį Spring Valley'o kleboną. Jisai M. Drjos Atstovu, esą, nerėmęs. Tuo tarpu-gi kun. Deksnis priguli prie duosniausiųjų aukotojų. Kiek žinome, buvo išėjęs nesusipratimas dėlėi laiko, kuriame ketino atvykti gerbiami Atstovai į Sprig Valley.

Amžiną Atsilį!
Žemaičių Vyskupas Kasparas I Felicijonas CIRTAUTAS

Rugsejo 4 dieną Kaune gavo telegramą iš Berlino, kad Jo Ekselencija Žemaičių Vyskupas Kasparas I Felicijonas Cirtautas, po padarytosios ten, kaip iš pradžių rodėsi, laimingai sunkios operacijos, pasimirė.

Taigi tat Žemaičių Vyskupija nebeteko savo Ganytojo-Vado, kurio sunkiąją ligą didžiausiu nerimasčiu sekėme jau nuo kurio laiko. Vyskupo Kasparo I-ojo mirtis — didelis smūgis ne tik našlaitei. — Žemaičių vyskupijai, tai Lietuvos širdžiai, bet ir visai Lietuvai. Smugis dėlto, kad Jam mirus, Lietuva nebeteko vieno savo sunaus, kuris, budamas taip augštai pastatytas — daug jai ir padaryti dar galėjo ir, kaippo tikras kunigas ir tikras lietuvis-pilietis, savo augštuju pavyzdžiu švietė ne vien savo ganomajai vyskupijai, bet ir už jos sienų, kaip plati yra Lietuva..

A. a Vyskupas Kasparas Felicijonas gimė valstiečių žemaičių šeimynoje, Veiviržėnų parapijoje, Raseinių apskr., birželio 9 d. 1841 m. Mokslus ėjo Raseinių apskrities mokykloje ir Šiaurės gimnazijoje, kurią baigė sidabro medaliu 1862 metais ir tais pačiais metais įstojo Varnių kunigų seminarijon. Pasimokęs ten tik du metus, dėl nepaprastų jo gabumų, seminarijos vyresnybės buvo nusijustas Peterburgo akademijon, kurią šventraščio ir dogmatinės teologijos. 1867 m. vielionis buvo pakviestas aiškinti Šventojo Rašto Peterburgo akademijon, o nuo 1884 ligi 1888 m. išguldinėjo ten pamatinę ir specialinę dogmatinę teologiją ir drauge ligi 1888 metų — Šventraščio archiologiją. 1883 m. Jisai buvo paskirtas Žemaičių kapitulos kanaaninku. 1888 m. vysk.

Paliulionio buvo pakviestas būti Žemaičių seminarijos rektorium ir pasižymėjo, kaippo vidujinio to seminarijos gyvenimo sutvarkytojas. Lapkričio 30 d. 1897 m. Peterburge buvo išvęstas į vyskupus su Kastorijos Vyskupo titulu ir grįžęs Kanaan buvo Žemaičių Vyskupu sufraganu, o geg. mėnesį 1908 m. mirus vyskupui Metislovui Paliulionui, Žemaičių kapitulos buvo vienu balsu išrinktas vyskupijos administratorium; pagaliaus kovo 27 d. 1910 metais buvo paskirtas tikruoju Žemaičių vyskupijos Vyskupu ir birželio 6 dieną 1910 m. iškilmingai inėjo Žemaičių Vyskupų katedron.

Vyskupui Kasparui 1-am teko valdyti Žemaičių vyskupiją labai sunkioju metu, kuomet lenkininkų bangai, taip smarkiai isivyravusi gretimoje Vilniaus Vyskupijoje ėmė briautes ir ramiojon ligtol Žemaičių vyskupijon — tai pirma. Antra, vis daugiau atgijanti tautiniai musų liaudis ir kunigija ėmė reikalauti lietuvių kalbai prideramųjų jai teisių, kurios ir toje Vyskupijoje toli gražu buvo nepatenkinančios, daugelyje dalykų net visai užpakalin lenkų kalbos nustumtos. Reikėjo tat mokėti ir suvaldyti vis smarkiau kilanti lenkininkų subruzdimą ir patenkinti teisinguosius lietuvių daugumos reikalavimus, kas iš dalies buvo kaip ir lenkiškios tradicijos laužymu. Ir Vyskupas Kasparas pasirodė čia tikrai sugebančiu Ganytoju ir Valdytoju, Mokėdamas pasitraukti arčiau savęs tinkamus sau padėjėjus, jis pats tačiau visai žiurėjo ligi savo paskutinėsės, kapan jį įvairius, ligos.

tos kilęs, betgi visai supratu ir užjautė tautinį lietuvių kilimą. Jisai, tapęs Žemaičių vyskupu, buvo, gali sakyti, to kilimo vedėju. Kur tik buvo tautos reikalas, Jisai vienas iš pirmųjų stėjo, laimino, šelpė ne tik patarimu, bet ir pinigų, ir kitus savo augštuoju pavyzdžiu ragino. Jisai dalyvavo visų Kauno katalikų draugijų gyvenime, budamas jų nariu ir gyvai rupindamasis jų dvasiniais ir materijaliais reikalais. Po jo augštu sparnu ramu buvo augti plėtoties ir "Saulės", ir "Blaivybės", ir kitoms katalikų draugijoms, kurios, kaip ir visa lietuvių katalikų visuomenė, negreitai užmirš savo Ganytoją-Vadą. Bet jo veikimas, rūpesniai ir globa siekė toliau, ne Kaunas. Jisai suprasdamas tautinai katalikiško laikraščio svarbą, atsiradus "Vil.", nuo pat jos įsteigimo ligi savo mirties buvo jos dalininku ir skaitytoju ir gyvai sielos jos reikalais.

Į p. Kairukščio sumanytą chaosą: sėdinių pervertinėjimas, kepurų mėtymas į augštį, o iš širdies trijų simtų mokinii, išsinaičijų iš mokyklos didžiausioje netvarkoje, išsiudavo linksmas klykamas, rodos, koks tai laukinis, it išnykusios Komanių kilties. Mokytojas, rods, stengiasi sutvarkyti, bet paprastasi jojo rustumas, nepakenčias nepaklusnumo ir betvarkės, užsileisdavo prieš linksmybę ir tėvišką domą dienoje, kurioje jojo numylėtas suns grįždavo namon iš Maynooth'o. Mokiniai, vadovaujant vienam iš jųjų burio, stodavo priešais mokyklą dviem eilėm. Pusuvalandžio laike pasirodys žyruotame vieškelyj tačka, o joje bagažas, paskui pasirodys lauktasai didvyris. Dar vienas garaus pasveikinimo žauksmas, ir laisva nuo mokslo diena, pasilinksmavimo diena!

Ir Katalikų Bažnyčia galėjo ir gali džiaugties ir gerėties Jos garbei padarytais darbais-nuopelnais. Visą savaitę gyvenimą jis augštai nešė tą Kristaus vėlavą, kuriai jis tarnavo, kuriai pakaikavo visą savo gyvenimą ir pajiegas.

A. a. Vyskupas Kasparas plačiai supratu kataliko pareigas ir plačiai vykdė Kristaus meilės dėsnius. Jisai buvo tikras, Kristaus meilės prasmėje, filantropas. Kur reikė buvo sušelpiti varge esantį savo artimą, Jisai nesiteiravo, nežiurėjo, ar jis katalikas, ar jis šioks, ar jis toks, o tik žiurėjo, ar reikalingas sušelpimo. Šelpime Vyskupas Kasparas nežiurėjo tikybos ir tautos skirtumo ir šelpė lygiai kaip katalikus, lietuvius, taip ir žydus, ir visus.

Žodžiu sakant, buvo tai tikras Vyskupas Ganytojas. Tokio Vyskupo mirtis tai tikrai skaudus smugis, ne tik Žemaičių Vyskupijai, bet visai lietuvių tautai ir visuomenei, kurios tarpe Jis gyveno.

Amžiną atsilį Tau, Neapgailėtinasai Ganytojai!

— "Viltis" —

Kada žmogus stipriausias?

Gal kas nors mano, jog ryte. Patyrimas parodo priešingai. Tik-ką iš lovos užsikėlęs yra labai silpnas ir jo raumenis tik lengviausiam darbui tanka. Raumenų jiega auga pusryčius pavalgium ir augščiau šį stiprumo laipsnį pasiekia suvalgius pietus. Vakarop vėl raumenis silpsta ir nakties laike nupuola iki žemiausiam laipsniui.

Ex-klierikas.
 VERTS A. MATUTIS.

I.
 Jo mokykla buvo viename žymiesniųjų miesto Waterford'o pavieta. Jisai neturėjo augštesnio mokslo, bet ką žinojo, tai žinojo gerai ir galėjo savo mokslu apdovanoti savo mokinius. Rūpestingai ir sąžiningai išpildydavo savo predermes, bet kad kas greičiau mokslą užbaigtų, kartais imdavosi net ryktėtas. Vienok buvo viena vidurvasarys diena kurioj visus rustumas likdavo be reikšmės ir viešpataudavo įpudingas ramumas. Mokiniai kasmet nekantriai laukdavo tos dienos prisiartinant. Tuomet mokytojas pasirodydavo šventadienio rubais, balta roze priesagstyje; giliu, šauniu ir širdingu veide juoku, kurį veltui stengiasi užtrinti rintumu palaikymui. Toj dienoj mokiniai nematydavo rykties; be jokio sąryšio ir rintumo greitai bėgdavo lekeijų antrinimas; kada laikrodis mušdavo dvyliką, mokytojas užbaigiant, pratarėdavo: — Donovan, paimkie tačką ir atvežkie pono Kevin'o daiktus nuo stoties.

Tuo sykiu prasidėdavo tikrasai chaosas: sėdinių pervertinėjimas, kepurų mėtymas į augštį, o iš širdies trijų simtų mokinii, išsinaičijų iš mokyklos didžiausioje netvarkoje, išsiudavo linksmas klykamas, rodos, koks tai laukinis, it išnykusios Komanių kilties. Mokytojas, rods, stengiasi sutvarkyti, bet paprastasi jojo rustumas, nepakenčias nepaklusnumo ir betvarkės, užsileisdavo prieš linksmybę ir tėvišką domą dienoje, kurioje jojo numylėtas suns grįždavo namon iš Maynooth'o. Mokiniai, vadovaujant vienam iš jųjų burio, stodavo priešais mokyklą dviem eilėm. Pusuvalandžio laike pasirodys žyruotame vieškelyj tačka, o joje bagažas, paskui pasirodys lauktasai didvyris. Dar vienas garaus pasveikinimo žauksmas, ir laisva nuo mokslo diena, pasilinksmavimo diena!

II.

— Tojo burio jaunųjų tarpe buvo vienas, kursai labiausiai laukė klieriko sugrįžimo iš Maynooth'o. Juomi buvo menkas, šviesių plaukų vaikas; melsvomis akimis, giliu ir liudėsio apimtu žvilgsniu, rods, permatas tą viską, kas yra tavyje ir už tavęs Jisai buvo truputį mintytoju. Kada jojo draugai atsiduodavo tuščioj, žaismėms, jisai pats sau vienas, eidavo ant kaimelio, kartais prisėdavo ant akmenio su knyga rankoje, bet tankiausiai be josios ir mintydavo prisiurėdamas dangun arba upelio bėgimui, vėliaus giliai atsidusėdamas, pamesdavo savo mąstymus ir grįždavo mokyklon prie darbo. Bet paslaptinėjusio jojo širdies gelmėj slėpėse dievaitis, o tuo dievaičiu buvo Kevin'as O'Donnell. Toji paguodė gali būti prasidėjo tuomet, kuomet vaiko seseris kalbėdavo namie apie praklinėjį ir augštąjį Kevin'o pašaukimą. Irlandietės, jaunios mergaitės, visuomet panašiai kalba apie kandidatus į kunigus, rods, trokšdamas tuomi pagerbti. Kada prie žeminio kaminėlio prisiklausė tujų augštų ir praklinėjį apie dvasišką jojo idealo augštybę apakinėjimą, kurie taip tvirtai laikosi irlandiečių liaudies vaidentuvėj, pradėjo visa siela garbinti tąją "Pietų žvaigždę", o neimegotų naktų laike prisiekė sau eiti jojo pėdomis ir susilyginti su juomi augštybėse. Taigi, kaip linkmai jojo širdis plakė tada, kada pakioj dienoj pasirodydavo augštas, nubašes klierikas, kaip Dante "sulinkęs po minčių sunkenybe", ir užprašinėjo visus draugas ant arbatos ir muzikos; susirinkimai atsibuvinėjo mokykloje kas nedėlios vakarų; paskui atsigrėždavo ir dėdamas delną, ant geltonų vaiko plaukų, kalbėjo: — Ir tasai "didelis žmogus" turi butinai ateiti, — ypačiai to meldžiu!

Maloningi buvo tie vasaros vakarai, kad paskutinieji nušileidžiančios saulės spinduliai atsimušdavo paniurusian mokyklos naman, o mokytojas jau nerubustus pedagogas, bet mistras ir žavėtojas skambiai leidavo melodijos balsus iš senovinės skripkos, laike, kada mergaitės šviesiose nedėlidienio suknelėse linksmai sukdavosi ratu; arbata limonadas ir skanus pyragėliai buvo neiojami; o kada didvyris ilga, juoda suknia prisiartinėdavo prie vaiko su klausiu, ar puikia žaidžia, tuomet vaikas mintydavo, jog yra jau danguje arba bent predangyje. Bet tatau dar buvo nieku palyginant su tuomi, kas laukė jojo pagrįžtant namon, kada suaugęs alumnas imdavo mieguistą vaikų raiškosa ir apsuodavo jįjį ilgojo ploščio skvermais ir nešdavo šiltojų vasaros naktjį po šviesiai žvaigždėtu dangum ir ėjo taip namon, o vaikas pusiau užmigęs sapnavo apie puikią dangiską muziką tas viskas susiliedavo vienon harmonijon jojo idealo pagerbimui. Stebėtini tieji kudikystės sapnai! Ir puikus butų tasai pasaulis, jeigu vaikai galėtų kalbėti, o senieji norėtų jųjų klausyti!

Prabėgo taip dveji metai, o paskui bausis nukrito smugis. Dienoje, kurioje visi klierikai paprastai grįždavo namon, o vaikai nekantriai laukė laisvos nuo mokslo dienos, pradėjo aplinkui sukintis mokinii tarpe neaiškūs gandas, jog atsitiko kažkas blogo. Mokytojas pribuvo mokyklon paprastu apsilvikimu nutarėjio rožės priesagstyje ir nestabiai buvo tykus; išrodė daug sensenis, negu paprastai, aplinkui lupas pasirodė raukšlės, kurių lig šiel niekas dar nebuvo matęs. Koks tai baimės jausmas atsimušė vaikų veiduose! Bijoję net prakalbėti. Giliai sunjdino juos senelio išvaizda, vaikštinėjančio po salę su nepaprastu jam kiutumu ir be reikšmės senojo rustumo. Mokiniai net geidė vietų tujų baidisių rustybės užsidegimą. Tame rytmetyje vieną sykį pakėlė rykštę vienam nemokalui, bet tuojaus nuleido jąją, it neturėdamas jokios galės rankoje, vėliaus su lauzės išmetė pro langą. Vaikai maž-ko nepradėjo vertki. Palinosavo juos apie dvyliką nuo mokslo ir išsikirstė su liudnu ty-lėjimu.

Kas tai viskas turėjo reikiti? Argi Kevin'as butų miręs? Pamažėl išspilinto žinia, jog Kevin'as daugiau jau nebegrįš namon. Nekurie šnabždėjo: "Išvarė", — bet tokia nuomonė buvo su rustybe atmesta. "Visiškai nebebus išventintas", kiti kalbėjo.

— Dėlko?
 — Niekas apie tai nežino nieko, profesoriai nenori išduoti. Kiti dar kalbėjo, buk nujantę panašų galą.

Tokios nepaprastos žvaigždės kartais nukrimta; jisai buvo per daug puikus ir išsikėlęs save, nenorėjo kalbėti su prastai žmonėmis — senais kaimynais. Bet visų širdyse buvo koki tai galiesio užuojauta vargšui tėvui ir motinai, kuriuos toji nelaimė iki kokio tai laiko apdengė nepaprasta negarbė. Daugiau nepakels akių prieš žmones. Kevin'o motina kartais nieko neveikdama praleisdavo visas valandas prie kaminėlio ir visuomet sutikdavo karštą užuojautą, kokią tik irlandiečių širdis gali duoti. Josios sielvartavimai giliai perimdavo klausiančiojo vaiko sielą.

— Kaip, tikra buvau, jog steinančio nedėliojo pamatysiu savo vargšą sunelį prie Dievo altariaus, o paskui ramiai sau numirsiu. O, nelaimė, mano nelaimė! O, Kevin'ai, ką tu padarei! Ir ką tu tuomi gero nuveikei? Kada buvo mažu vaiku, mėgdavo žaisti: padirbdavo sau altorių ir laikydavo mišias, giedodavo "Dominus vobiscum", o seseraites tarnavo jam. (Toliaus bus)

MARK T WAIN. J. HUCKLEBERRY FINNAS

Apysaka.

Vertė JONAS KMITAS.

(Tąsa)

dirbova iki pusianaktų. Galų gale taip pailsova, kad nebegalėjo daugiau kasti. Rankos nualpo, ant delnų užsitrynė pūsles, o darbo visai nebuvo nei matyt.

— Tai ne trisdešimts septynių metų darbas, tik trisdešimts aštuonių, — tariau aš.

Tomukas nieko neatsakė, tik atsidusėjo ir buvo matyt, kad kasžinka svarsto. Paskui tarė:

— Nėr-ką, Huckai. Šitokiū būdu nieko nenuveiksime. Jeigu butuva kaliniai, tai kas kita. Turėtuva daug laiko ir dirbtuva tik retkarčiais, kada sargai atsimaino, taigi nei rankos nebutų pūsletos. Bet čia mes negalim gaisuoti, nes neperdaug laiko teturime. Jaigu dar vieną naktį taip padirbtuva, tai reikėtų laukt visą savaitę, kol pūsles ant delnų neišgis.

— Ką gi dabar daryt, Tomai?

— Tuoj pasakysiu. Taip nedora ir nepritinka, bet kitaip negalima. Kasiva su spatais, o paskui sau įtarsiva, kad kasėva su peiliais.

— Puikiai! Nors syki pradėjai protingai svarstyti, — atsakiau aš. — Kasti su spatais, ir gana. Ar tas dora ar ne dora, man vis tiek. Jeigu man reikia pavogti nigeri, ir spatas yra tinkamiausiu tam įnagiu, tai aš nepaisau, kad tai nedora. Tuščia jų visų knygų ir pasakų!

— Šitokiam reikale vartojimą spatų galima išteisingi, — atsakė Tomukas, — bet šiaip aš niekad su tuo nesutikėčiau. Džimui ir tau tai vis tiek, nes tu nežinai nieko geresnio, o aš žinau, kad galima būtų geriau padaryti, taigi tik per prievartą imuosi kitokių įnagių. Paduok man peilį!

— Atkišau jam peiluką, bet jis trenkė jį šalin ir atkartojo:

— Duok man peilį!

— Žinojau ką tai reiškia. Pašnypinėjęs po aslą, suradau seną nulūžusį spatą ir padaviau Tomukui. Jis paėmė, ir nei žodžio netaręs, pradėjo kasti. Keista tai atrodė, bet jau Tomukas buvo tokio būdo. Pilnas visokių principų.

Aš ir pagriebiau spatą, ir pradėjau kasti, kad net dulkės ruko. Taip dirbova kokią pusę valandos. Daugiau negalėjo, bet duobė jau buvo pusėtina. Pailšė ėjova gultu. Aš inėjau pro duris ir iš savo kambario žiūrėjau pro langą, kaip Tomas stengėsi užlipti virve, bet su pūsletom rankom nieko negalėjo padaryti. Aš jam patariau, kad ineitų pro duris, o paskui save itikintų, kad užlipo virve. Ką bedarysi, Tomukas ir čia manęs paklausė.

Ant rytojaus Tomukas pavogė cininį šaukštą ir misinginį žvągotį, kad padaryti Džimui plunksną dieniniui rašyti, ir šešias žvakes. Aš sukinausi ties ni gerių stubą ir, nužiūrėjęs proga, pagriebiau tris cines torielkas. Tomukas sakė, kad tiek negana. Bet aš jį persnekėjau, kad tų torėlkų vis tiek nieks nematys, nes Džimas išmes jas pro langą tiesiog į dilgėles, taigi galėsim jas paimti ir atgal jam nunešti. Tomas su tuo sutiko.

— Tiktai dabar reikia sugalvoti, kaip tuos daiktus nunešus Džimui, — tarė jis.

— Pabaigę kasti skylę, mes jam pro ten paduosimė, — atsakiau. Bet jisai tik susiraukė ir išvadino sumanymą idijotiškū. Paskui ilgai svarstęs, pasakė, kad turis keletą planų, bet dar nežinas, kurį sunaudoti. Pirmiau reikia pasimatyti su Džimu.

Tą naktį eidami darban, pasiėmėva su savim žvakių. Prisiartinę prie budos atsidėjė klausėmės ir išgirdome Džimą gardžiai beknarkiant. Smarkiai ėmės dirbti, ir už dviejų valandų skylė buvo užbaigta. Inėjė vidur ir užsižibinę žvakę, pamatėva Džimą saldžiai bemiegantį. Jis išrodė sveiku ir laimingu. Išlėto jį išbudinova, ir vargšas beveik apsiverkė iš džiaugsmo. Apsikabino mudu, bučiavo, kalbino visokiais gražiais varda is ir pradėjo musų maldauti, kad atneštume jam kaltą, ar šiaip koki įnagi. Tuoj, girdi, sudraskysias savo retežius ir pabėgsias. Bet Tomukas jam aiškino, kaip tai būtų negražu ir netinkama taip pabėgti. Mes, girdi, sudarėva pulkų planą ir tikrai Džimą išliuosuosime, da gi su didėle garbe.

Džimas su tuo sutiko. Paskui šnekučiavomės apie pergyventas valandas, visokiūs prietikius ir pavojus, kurių patyrėme kelionėj. Džimas pasakojo, kaip dėdė Silas kasdien pas jį atsilanko poterū sukaltėti. Ir tėta Salomė, girdi, tankiai ateina pasiteirauti, ar ne alkanas, ar jam ko nestinga. Tokie čia jie geri, kad Džimas nieko daugiau netrokšta, tik liuosybės.

Tomukas staiga atsiliepė: — Jau žinau, kaip viską sutaisyti. Nematant įduosiu nekurius daiktus dėdei ir tėtai, jie patįs Džimui atneš.

Aš tą supeikiau, sakiau, kad tai kvailybė, daugiau nieko, bet jisai nei klausyti nenorėjo. Pasakė Džimui, kad atsijus jam virvines kopėčias ir kitus daiktus per Natą, t. y. nigeri, kurs atnešdavo Džimui valgyt, tik, girdi, nereikia Natui to parodyt. Kitus mažmožius idėsiąs į dėdės Silo kišenių, iš kur Džimas nematant turi išsiimti. Dar kitus pralaisiosias prie tetos Salomės žiuršto, ir Džimas turi mokėti taip juos atrišti, kad teta nepamatytų. Paskui papasakoja jam, kaip reikia rašyti dienraštį.

(Toliau bus)

DIDELE DOVANA!

Kas užsirašis "Draugo" iki Spalio 15 d. 1913 m. prisijūdamas "Draugo" Administracijon \$3.00, tam siūsim "Draugo" 18 mėnesių ir duosime knygų \$1.00 vertės dovaną. Knygas galite pasiskirti iš tilpstančio "Draugo" sąrašo.

Pasiskubinkite, kas pirmesnis, tas geresnis!

"Draugo" Administracija.

Blaivybės Dirva.

(Tąsa nuo 3-čio puslapio)

pagal jų vertę paskyrė seimas šitokią: sidabriniai po 25 centus, auksu papuošti po 50 cen. ir auksiniai po \$1.00 (ženkleliai labai gražūs).

Taigi seimas pasiūlo kiekvienam nariui ar narei nešioti. Juos galima gauti pas centro kasininką.

Apie atlaidų gavimą už ženkelių nešiojimą dar galutinai neuzbaigta ir liko tas darbas pabaigti gerb. kun. Staniukynui. Kun. Jakaitis pasiūlo sumanymą, kad kiekviena kuopa švenstų kartą į metus Blaiviniukų šventę, P. Š. Sopolingos, 3-ji rugšėjo sekmadienį pradėjus su bažnytinėmis apeigomis, o paskui baigtų su prakalbotomis, dainomis, su pasilinksminimu ir tt. Liko priimta. Kun. Jakaitis kelia klausimą apie vaikų skyrių. Galutinai nutarta, prie kiekvienos kuopos užvesti vaikų skyrius, berniukams ir mergaitėms; o kuopų viršaičiai arba paskirti tam tikri asmenys, tuos vaikų skyrių tvarkytų (jau tas yra įvesta Waterbury, Conn pasistengus J. V. Kovui ir Grand, Rapids, Mich., pasistegus p. J. Lipkui). Bet dabar, jaunuomenės abu skyrių, žemiau 16 metų amžiaus nieko nemokės į centro kasą. Augščiau 16 metų iki 21 mokės po 5 c. metams, o paskui pilną po 10 c. mokesči. Bet aukos Piln. Blaivybei bus priimamos ir nuo jų.

Redaktorius pasitaręs su dvasišku vadovu, sutvarkys apžadų maldas.

Centro sekretoriui seimas šįmet paskyrė \$15.00 iš centro kasos kelionės lėšoms užmokėti. Skaitymas telegramų ir pasveikinimų. Garsus rankų plojimas. Pertrauka 10 minučių.

Seisija IV.

Paskyrimas vietos kitam seimui. Svarstyta ginčytasi ilgai. Vienų norėta paskirti vietą į Pensylvanijos valstiją, gi kiti nurodė Mass. valstiją. Galop slaptu balsavimu nubalsuota į Worcesterį, Mass. ir gerb. J. J. Jakaičio parapiją.

Centro valdybos rinkimas.

Kun. A. Briška iš Chicago, III. pirmininku.

Kun. P. Saurusaitis iš Waterbury, Conn. dvasišku vadovu.

P. S. J. Aleksa iš Baltimorės, Md. I vice-pirmininku.

P. L. A. Rumšaitė iš Chicago, III. II vice-pirmininku.

Kun. J. J. Jakaitis iš Worcester, Mass., redaktorium.

J. V. Kovas Waterbury, Conn. sekretorium.

Kun. V. Karkauskas iš Waterbury, Conn. kasininku.

Juozas Antanavičius ir O. Sakalauskytė iš Waterbury, Conn. kasos globėjais. — Tie asmenys vadovaus šimtet Piln. Blaiv. Susivienijimą.

Kun. J. Šeštokas, kviečia visus delegatus ir svečius ant rytojaus 8 valandą rytė į bažnyčią, pasiūlyti už brolius blaiviniukus mirusius ir praneša, kad bus atlaikytos giedotos šv. mišios.

Delegatai sustoję pagerbia kun. J. Šeštoką už taip gražų seimo surengimą.

Seimo vedėjas klausia delegatų ar dar ko nepamiršo svarstyti. Didžiuma balsų pataria seimą baigti.

Seimo vedėjas dėkoja delegatams ir svečiams už gražų, rimtą užsilikimą, ir atsiprašo patįs jei kas būtų užgautas.

Atkalbėta užbaigimo malda.

Kun. V. P. Karkauskas, Seimo vedėjas, J. V. Kovas, III-jo seimo antrasis rašt.

PROTESTAS.

Waterbury, Conn., Teatrliška draugija "Aidas" viešai protestuojame prieš nežmoniškus "Laisvės", "Kovos" ir "Keleivio" šmeižimus mūsų gerbiamų tautos veikėjų Dr. J. Basanavičiaus ir gerb. Dum. atstovo M. Yčo:

Draugijos vardu po protestu pasirašome:

J. V. Kovas, P. L. A. Stalioniūtė, K. Čepurnas, K. B. Rasmantė, A. H. Sinkevičiūtė, K. Čibirka, B. Buškus, J. Rakauskas, M. M. Mažeikiūtė, A. Rumeika, Marė V. Vaičiulė, Marė Meškučiūtė Alena Petrukonitė, A. Tiknius.

Klaidos atitaisymas.

"Draugo" 40 numeryje korespondencijoje iš Bostono klaidingai atspaudintas lotiniškas sakiny. Turi būti šitaip: Si tacuisses, philosophus mansisses.

VIETINĖS ŽINIOS.

'Draugo' Redaktorius.

Kun. A. Kaupas "Draugo" Redaktorius pereitą sekmadienį išvažiavo gydyties į šv. Bernardo ligoninę, Chicagoje.

"Prieš vėją nepapusi".

Nedėlioje, spalio 5 d. "Birutės" draugija vaidino triveiksmę komediją "Prieš vėją nepapusi". Apskritai imant suvaidinta vidutiniškai, tik nežinia, dėlai kokių prežasčių 3 veiksmę skėlė pusiau? Perskelta veiksmė nepadarė jokio išpuđio, o turėjo padaryti didžiausį; tokiu būdu ir visam vaidinimui užkenkė. Artistai mėgėjai savo roles suvaidino gerai, ypač pažymėtini p. L. R. Radzikiūtė — Daunorienės rolėje, p. A. M. — Antano rolėje, p. L. J. S. M. — Julės rolėje. Ragaišinės rolė — p. U. Radomskiu — buvo suvaidinta šiek tiek nenaturaliai. Ad. Micevičia — Daunoro rolė — būtų suvaidinęs puikiai, jeigu nebūtų vartojęs vienodų gestų ir daugiau gyvumo būtų turėjęs. Taip gi permažą taką darė scenoje ir pertoli nuo publikos, bet, ne jam tai reikia užmesti, tik režisierui. Arvdas — R. J. Dowiat — neiškiai kalbėjo.

Po vaidinimo "Birutės" choras, p. A. Pocius vedamas, sudainavo tris dainėles: "Kur josi", "Eina garsas nuo Rubežiaus" ir "Ant kalno karklai siubavo". Užbaigta sudainavimu "Lietuva Tėvynė mūsų". Po vaidinimo buvo šokiai. Daugiausia buvo šokami tautiški šokiai. Taip gi buvo duodamos dovanos tam, kuris turės daugiausia rožių ir atviručių. Abi dovanai laimėjo mergaitės. Iš dovanų buvo "locket'a" ir moteriškos šukos. Šokiai baigėsi 12 val. naktį. R.

Daktarų vardo išnaudojimas.

Pas daktarą A. L. Graičuną, 3310 So. Halsted st., vieną rytmetį atėma žmogelis ligonis. Daktaras apžiūrė jį, randa kad liga svarbi. Klausia ar jis iki šiol pas nieką nesigydyė. Žmogelis atsako, kad gydė, ir jau pa leidęs nemaža pinigų.

— Kas tave gydė? — klausia daktaras.

— Na-gi toks daktaras Graičunas mane gydė, — atsako žmogelis.

— Krap tai, aš tave gydžiau? Aš pirmą syk tave matau! — nusistebi daktaras.

— Ne, Tamsta manęs negyde, — atsako žmogelis. — Mane gydė d-ras Graičunas.

— Juk tai aš esu daktaras Graičunas, kur-gi tu kitą daktarą Graičuną radaidai?

Žmogelis išvertė akis. — Aš pas tamsta dar niekad nebuvau, sako; — te visai kitas daktaras buvo,

Ivairius Spaudos darbus

Konstitucijas, plakatus, tikietus, knygas, cirkuliorius, blankas, kaip draugystėms, taip parapijoms ir visoklems bizniam, parapijines atskaitas, programas, kaip balių, taip teatrų, užkvietimus ant vestuvių ir balių, vizitines ir biznies korteles.

nuo mažiausio tikietelio ligi didžiausiam plakatui — naujausiomis ir gražiausiomis raidėmis — Greitai ir Gerai atlieka

Spauzdina įvairiausiomis spalomis; Spauda graži, darbas atliktas su skoniu, o kainos žemesnės negu kur kitur. Užsakymai išpildomi kuoveikiausia

"Draugo" Spaustuve

2634 West 67th Street,

Chicago, Ill.

tojų specialistų ligoje vadinamoje "vėžys". Specialistai gydymo tos ligos su pagalba radium'o ir X-spindulių suvažiūos iš Anglijos, Vokietijos ir Francijos.

Atvažiuos taip-pat garsus profesorius Dr. Bernhard Kroenig iš Freiburgo Universiteto, kuris gana paskmingai gydo vėžį radiumu ir Roentgeno spinduliais.

Anot Dr. Kroenig X-spinduliai pasiekia ir vietas neprieinamas radiuumi arba gydytojo peiliu. X-spinduliai tiesa silpniau veikia už radiumą, bet taip-pat su stabdo vėžio augimą jį išdžiovinant.

Vakarinė Mokykla.

Ant West Side, Aušros Vartų parapijos namuose atsidarė vakarinė mokykla anglų ir lietuvių kalbų. Mokinama 4 vakarai savaitėje: panedėlio, utarninko, ketvergto ir pėtnyčio. Norintiems promokti šiek-tiek angliskai yra gera proga.

Daktarų vardo išnaudojimas.

Pas daktarą A. L. Graičuną, 3310 So. Halsted st., vieną rytmetį atėma žmogelis ligonis. Daktaras apžiūrė jį, randa kad liga svarbi. Klausia ar jis iki šiol pas nieką nesigydyė. Žmogelis atsako, kad gydė, ir jau pa leidęs nemaža pinigų.

— Kas tave gydė? — klausia daktaras.

— Na-gi toks daktaras Graičunas mane gydė, — atsako žmogelis.

— Krap tai, aš tave gydžiau? Aš pirmą syk tave matau! — nusistebi daktaras.

— Ne, Tamsta manęs negyde, — atsako žmogelis. — Mane gydė d-ras Graičunas.

— Juk tai aš esu daktaras Graičunas, kur-gi tu kitą daktarą Graičuną radaidai?

Žmogelis išvertė akis. — Aš pas tamsta dar niekad nebuvau, sako; — te visai kitas daktaras buvo,

ir aš jam jau daug išmokėjau.

— Žmogeli, dėl Dievo mie lės, Chicagoje yra tik vienas daktaras Graičunas, ir jeigu tu kur kitą daktarą Graičuną radaid, o ne mane, tai tave apgavo.

Tai, mat, tas žmogelis buvo patekęs greičiau į kokio apgaviko rankas. Pasiklausė pas jį d-ro Graičuno, ir apgavikas pasisakė kad jis yra d-ras Graičunas. Laimė dar, kad žmogelis, neužsiganėdinęs apgaviku, išnetyčių pataikė ateiti pas tikrąjį d-rą Graičuną. Kitaip, d-ro Graičuno vardas būtų nukentęs dėl to.

— Ir tai nepirmas sykis taip atsitinka, — puškino dr. Graičunas. — Viena syk buvo atėjęs pas mane žmogus atsiimti pinigų iš "d-ro Graičuno", ir pamatęs mane stebėjosi, kad tai visai ne tas žmogus. Tas, sako buvęs be barzdos.

Daktaras A. Juška irgi nusiskundžia, jog jo vardas yra išnaudojamas kokio ten apgaviko.

Krasa gražina laikraštį sekantiems S. L. K. A. nariams:

40 kp. Ona Kaergerienė, 216 E. Oak st., Shenandoah, Pa.

30 kp. Alena Valentinavičienė, 1821 Nay Aug ave., Scranton Pensylvanija.

21 kp. Andrius Zavariskis, 121 Dresser st., S. Boston, Mass.

21 kp. Marė Jonienė, 124 Gold st., So. Boston, Mass.

15 kp. Ant. Kazmickas, 1927 Canalport ave., Chicago, Ill.

16 kp. Elzė Sirunienė, 2035 N. 50 ave., Chicago, Ill.

"Draugo" Administracija.

Redakcijos Atsakymai

L. J. Griškui, Brockton, Mass.

"Draugo" korespondentas Brocktonietis nerašo, kad Tamsta esi paglemęs 200 dolarių. Jis tik praneša, kaip žmonės kalba. O žmonių ten, sako, kalbamą, buk Tamsta su draugais turėjęs norą paglemžti, bet Tamstai nepasisekė. Ar tos kalbos teisingos, mes nežinome ir už jas neatsakome. Brockton'o laikraštis "Brookton Interpriser" rašo, kad straičkininkai nori Howardą ir Tamstą,

paduoti į teismą už straik. pinigų netinkamą aikvojimą. P-ns Howardas ir visas jų komitetas turi atiduoti straikininkams atskaitą ir išaiškinti visus dalykus, tasyk niekas nieko apie pinigų nekaltė.

M. Makiviciui, K. Gedvilai ir S. Šleinui, Montello, Mass. — Tamstos "protestuote", nieko neparodydami. Ištrikite dalyką, atsiųskite faktiškų priparodimų, tasyk jusų "protestas" turės vertės ir galės gal tilpti laikraštyje.

J. Armėnaitiui, Cincinnati, O. Tamstos korespondencijos netalpiname nes joje nėra jokios H-nios. Žina-gi yra pranešimas apie kokį nors indomų atsitikimą.

Beržui. — Tamstos eilės netilps.

Buvusiam prakalbose, West Fitchburg, Mass. — Tamstos korespondencijos negalime suprasti.

Baltimorės Stepukui, Baltimore, Md. — Labai puiku, kad Tamsta taip karštai nori sutverti teatrališką draugiją savo mieste. Tik Tamsta pasirūpink trumpesni keli. Vietoj raginti Baltimoriečius per laikraštį, Tamsta ink ir paragink jusų gyvu žodžiu: pasikalbėk su vargonininku su kitais, paskui suauk susirinkimą ir draugijėlę sutversi. Nėra reikalo Baltimoriečiams kalbėtis apie draugijėlės sutvėrimą viešai per laikraštį. Greičiaus suikal bėsit patįs suėjė kruvon. O kaip nuveiksate ką, tai apie tai ir laikraštyje galėsite paskelbti.

P-ui J. K. "Poetams" įdėsimė vėliau.

P-ui Beržui. Gal parašytumėte ką nors svarbesnio ir įdomesnio.

P-ui J. M. V. Apie tą patį dalyką talpiname kitą korespondenciją.

P-ui P. M. Brooklyn, N. Y. Žinoma, reikia saugoties visokių apgaviku, o žinant ir kitus persergėti; ypač pinigų rinkėjas turi buti žmogus tikras.

Jei tik turite gerų žinių, rašykite; pataisę išspausdinsime kuri tiks. Apgarsinimas apie kurį rašote, tur but kur užsimetė, nesurandame.

P-ui Pakeleiviui Įdėsimė kit-tan numeryn, nes vieną žinią iš Worcesterio jau talpiname.

P-ui J. E. Karosui. Sundaosime kitame numeryje.

P-ui T. K. Pagonui. Į vieną Jūsų klausimą atsakysime kitą kartą; į kitu du neatsakome dėlko? — Tamsta pats supranti.

P-ui Klusymų rašytojui iš Otero, Ill. Atsiųskite savo adresą, tai atsakysime; pas save nesurandame.

P-ui S. Cibulakiui talpiname kitą syk.

KUOPŲ SUSIRINKIMAI.

115-oji kp. Brooklyn, N. Y., laikys savo bertaininį susirinkimą, nedėlioį, spalio 12 d. tuojaus po sumos šv. Onos bažnytinėje salėje.

Sekretorius,

85-oji kp. Chicago, Ill., laikys susirinkimą nedėlioį spalio 12 d., 1:30 val. po pietų, parapijos salėje ant 46 ir So. Wood gatvių.

Pirm. J. J. Polekas.

57-oji kp. Exeter Boro, Pa., laikys savo susirinkimą, spalio 19 dieną Jurgio Žvirblio salėje 7-tą valandą vakare, ant kurio kiekvienas turi prisibūti.

Sekr. M. Launikaitis.

86-oji kp. Portage, Pa., laikys savo bertaininį susirinkimą, spalio 19 d., pas Jurgį Petriką, ant 7-tą valandą vakare, ant kurio kiekvienas turi prisibūti.

J. Lukoševičia,

12-oji kp. Shamokin, Pa., laikys bertaininį susirinkimą 19 d. spaulių mėn. Meldžiama susirinkti visų sąnarių šv. Mikolo bažnyčios moksleinėje.

Sekretorius.

Apgarsinimai

ORLEANO MERGELE KENSINGTONE.

Nedėlioį, spalio 12 d., J. Stančiko svetainėje, 205 East 115th st., Lietuvių Scenos Mylėtojų Ratelis stato scenoje Orleano Mergele 5 veiksmų, 8 atidengimųose tragediją.

Tai yra didžiausias ir gražiausias veikalas lietuvių kalboje. Jame dalyvauja virš 40 žmonių. Scenerijos specialiai tam tikslui prirengtos.

Pradžią lygiai 6 val. vakaroro.

IVAIRŲS ŽMONĖS.

Tarpu žmonių yra didelis įvairumas. Kiekvienas turi ką nors, kas skiria jį nuo kitų. Kai kurie žmonės gali pernešti visas oro permainas, jie nelengvai suseraga, tuom tarpu kaip kiti yra dideli kankiniai.

Ke paprastai pirmiausiai ne tenka apatito bei įgyti, ir kiekviename tokiam atsitikime mes norime jiems partarti Trinerio Kartaus Vyno Elixirą, kad tik viską prašalinus ir save sustiprinus. Ilgiau vartojant šį vaistą, viršimo organai tampa stipresni ir gali atsispirti prieš ligos užpuolimus.

Vargonininkas, šimet baigęs Varšuvos konservatorijoje vargonų, piano, chorvedystės, orkestracijos ir kompozicijos skyrius, jieskau vietos. Jeigu kuriam iš Gerbiamųjų Klebonų būtų reikalingas, meldžiame kreipties sekančiu adresu:

se. Jos Triner, Importer and Exporter, 1333-1339 So. Ashland ave., Chicago, Ill. Reumatikuose skaudėjimuose, uikstelėjimuose, išsisukimuose Trinerio Liniamentas suteiks greitą pagalbą.

Paieškojimai.

Jieskau Broniaus Kalikausko, paeinančio iš Seinu, Suvalkų gub., 10 mėnesių kaip Amerikoje. Per žiemą dirbo "Vien. Liet." spaustuviėje, Brooklyn, N. Y. Dabar, rodos, irgi gyvena Brooklyne. Jisai pats ar kas kitas malonės man pranešti.

Pr. A. Zukas, 2634 W. 67th st., Chicago, Ill.

Pajieskau Marijos Prasaitienės, po tėvais Andrukaičiūtės, paeina nuo Punksko, Suvalkų gub., apie 30 metų amžiaus.

Vedėm mudu Londone, Anglijoje, 28 d. rugsėjo, 1902 m. Nuo manės pabego su Vineu Laurinaičiu, (Levit) iš Montreal, Canada 19 d., rugs. 1910 m. su 2 dukterimis ir 1 sunum. Visus, kurie kiek apie juos žinotų, meldžiu greitai pranešti, ar ji gyva ar jau mirus, arba kur gyvena.

Taipgi kaip stojosi su mano vaikais: Ona, Teofilė ir Juozuku. Labiausiai aš meldžiu atsiliepti, mano žmona, Marijona. Adresas Jonas Prasaitis, 618 Fullum Str., Montreal, Canada (hy)

Pajieskau brolio Jono ir Antano Marcinkavičių, Suv. gub., Marjampolės ap, Mikališkio valsčiaus, Puikaviškio kaimo. Jonas gyvena Minersville, Pa., girdėjau, kad išvažiavo į mainas apie Chicago. 4 metai, kaip rašė laišką. Antanas gyvena Illinois valstijoje, paskiaus girdėjau, kad išvažiavo į Indianos valstiją. Metai laiko, kaip rašė laišką. Turiu svarbių reikalų. Jie patis, ar kas kitas, atsišaukite antrašu:

Vincas Marcinkevičius, 103 Spring Alley, Pittsburg, Pa.

Pajieskau Juozapo Šimkaus, Viduklės par., Jukonių kaimo: antri metai Amerikoje. Gyveno Cincinnati, O. Prašau jo paties ar kitų atsiųst adrisą, nes turiu svarbių reikalų.

Kazys Jokubaitis, 822 Washington ave., Braddoik, Pa.

JIESKAU VIETOS. Vargonininkas, šimet baigęs Varšuvos konservatorijoje vargonų, piano, chorvedystės, orkestracijos ir kompozicijos skyrius, jieskau vietos. Jeigu kuriam iš Gerbiamųjų Klebonų būtų reikalingas, meldžiame kreipties sekančiu adresu:

A. A. 10806 Wabash ave., Chicago, Ill. Gaspadinė, vidutinio amžiaus, mokanti atsakančiai varti pagal lietuviško skonio valgius, pajieskau vietos į kleboniją. Jeigu kam iš gerbiamųjų Klebonų būtų reikalinga, meldžiu atsišaukti adresu: Miss J. V. Damaševičiūtė, 318 5th st., Donora, Pa. (h w)

Lietuviškųjų Švento Kazimiero Seseru Seminarija CHICAGOJE.

Vienolyne yra: prirengiamoji mokykla, aštuonių skyrių pradinė mokykla ir augstoji mokykla (High School). Lietuviškosios Seserų prima pas save mergaites mokytum ir išauklėjimui. Seminarijoje prie reguliario mokslo, arba ir atskirum, yra mokinama: muzika, pašėmas, siuvinėjimas ir taip toliau.

GEROS MOKINTOJOS. FIGUS UZLAIKYMAS. Reikale meldžiama kreipties prie Motinos Perdėtinės šiuo adresu: Mother Superior, St. Casimir's Seminary, 6700 S. Rockwell St. Chicago, Ill.

Ar esate nusideveję?

Ar jaučiaie pasiilsimą? Neturite noro prie nieko? Stoka jums apetito? Sietkite tuojaus pte šių kancų šaltinio. Sustiprinkit visą organizmą, imdami

SEVEROS BALSAMĄ GYVASTIES

(SEVERA'S BALSAM OF LIFE)

patartina ir varojama prie chroniško užkietėjimo, prie geltoniagės, tulžies ir įvairių kitų jankinių nesveikimų. Kaina 75 centai.

Pasiklauskit pas savo aptiekos riu Severos gyduolių. Jis turi jas pardavimui. Jeigu negaletut jų gauti savo apielinkeje, parsitraukit tiesiog nuo mus.

W.F. SEVERA CO. CEDAR RAPIDS IOWA

"DRAUGO" AGENTAI:

Paduodame čionai surašą mūsų laikraščio agentų, pas kuriuos gerb. "Draugo" skaitytojai bei prenumeratoriai gali užsisakyti "Draugą" arba atnaujinti prenumeratą.

CHICAGO, ILL.

J. Liutkus, 314 Kensington ave., J. Petkus, 840 W. 33rd st., Jonas Poška 2425 W. 47th pl. J. J. Polekas, 4608 S. Wood st., M. Valaskas, 349 Kensington ave. A. Želnis, 3240 S. Morgan st.,

CICERO, ILL.

R. Baršis, 1424 S. 49th ave., Kun. A. Ežerskis,

COLLINSVILLE, ILL.

Kun. I. Kershevich, 227 Vandalia st.,

INDIANA HARBOR, IND.

R. B. Yasulis, 3604 Deodar st.,

BALTIMORE, MD.

J. Pautienius, 752 W. Lexington st., Athol, Mass.

Jonas E. Karosas, Lithuanian Store

CAMBRIDGE, MASS.

C. Kavolis, 75 Washington st.,

NORWOOD, MASS.

Jonas Peza, 568 Pleasant st.,

WORCESTER, MASS.

M. Paltanavičia, 15 Millbury st., Brooklyn, N. Y.

CLEVELAND, OHIO.

Kun. J. Halaburda, 1389 E. 21 st

M. Šimonis, 1435 E. 28th st.

P. Szekis, 2118 St. Clair ave.,

PHILADELPHIA, PA.

V. Petinas, 416 N. Marshall st.,

PITTSBURGH, PA.

P. Zaveckas, 425 Parson st.,

PITTSBURGH, PA.

Liet. Knygynas, 72 N. Main st.,

WILKES-BARRE, PA.

J. Stulgaitis, 122 S. Meade st.,

KELIAUJANTIEJI AGENTAI. A. Jurevičia, Jonas Kulis,

Galima nusipirkti "Draugas" kas savaitę už 5c. pas sekančius žmones:

Balaskas, M., 119 Grand st., Brooklyn, N. Y.

Peter Bartkevics, 877 Cambridge st., E. Cambridge, Mass.

Carso, Rev. Robert St. Patrick's Church, St. Charles, Ill.,

Jankauskas, A., 131 Marimack st. Lowell, Mass

Juozapavičius, B. 222 Berry st., Brooklyn, N. Y.

Mickewicz, J. B. 2135 Sarah st., S. S. Pittsburgh, Pa.

Mikalauskas, P., 248 W. 4th st., So. Boston, Mass.

Milewski, J., 166 Grand st., Brooklyn, N. Y.

Miškinis, B. P., 35 Arthur st., Montello, Brockton, Mass.

Paltanavičius, M., 15 Millbury st Worcester, Mass.

Jonas Peza, 568 Pleasant st. Norwood, Mass.

As užlaikau Columbio gramafonus su lietuviškomis dainomis, kurias išgieda labai gražiai ir aiškiai. Ant abiejų pusių yra kitokia dainelė. Reikdai yra padaryti stipriai ir gali laikyti kelis metus. Kiekvienas reikdais kainuoja tik 75 centai. Jeigu norite turėti gerą gramafoną, tai tuojaus rašykite pas mane, o aš jums pristatysiu greitai laiku už pigiausią kainą. Jeigu nori mano katalogo, tai atsiųskit stampą už 2c., aš nusiųsiu jums didelį puikų katalogą, kuriame resit visokių mašinų su trumbomis ir be trumbų. Taipgi aš turin geriausių vaistų nuo gumbų, kurie tuojaus gelbsti. Kreipties šiuo adresu: CHARLEY GRANECKAS, 28 Essex st., Athol, Mass.

Dr. RICHTERIO PAIN-EXPELLER Išvaro skausmą Reumatizmo, Podagros, Skausmo pusiau, Strėndieglio ir Neuralgijos. Greitai prasalina visus skaudėjimus ir štyvumus sąnarių ir raumenų. Gelbstantis dėl Niksterėjimų, Raismų ir Sutrenkimų. Greitas gydytojas šalčio, Influenzos, Gerklinės. Sulaiko sukepimą ir plaučių uždegimą. Skausmas krutinės. Gydo Galvosskaudį ir Dantų gėlimą. 4-5 lašai į stiklą vandens puikiai gargaliotoji dėl visų gerklių nesveikimų. Imant į vidų (4 lašus į stiklą vandens) yra naudinga dėl mėšlungio ir prasto gromuliavimo. Tikrasai esti pakeliuose kaip čia matote paveikslėlyje. Saugokite nevertų pamėgdiojimų. 25 ir 50 centų už bonką aptiekose F. AD. RICHTER & CO. 74.80 WASHINGTON ST., NEW YORK, N. Y.

Chicago Title & Trust Co. 69 W. Washington Str. CHICAGO, ILL.

Makes Abstracts of Title Guarantees Titles to Real Estate Transacts a General Trust Business Assets exceed \$8,000,000. Harrison B. Riley, Pres., A. R. Marriott, Vice Pres. Wm. C. Niblack, Vice Pres. And Trust Officer. Abel Davis, Vice Pres. Frank G. Gardner, Treas. J. A. Richardson, Vice Pres. J. M. Dall, Secretary.

NAUJIENA! Ką tik išėjo iš spaudos nauja knyga Oliveris Twistas

Angliškai Parašė CHARLES DICKENS Lietuvių Halbon Vertė JONAS KMITAS Yra tai labai graži ir interesinga apysaka. Pradėjus skaityti, sunku yra atsitraukti nuo knygos. Kiekvienas, norintis smagiai ir naudingai praleisti laiką, lai skaito šią knygą. Yra tai stora knyga, turinti 520 puslapių, o kainuoja TIKTAI \$1.00

Tokios geros, naudingos ir drauge taip pigios knygos dar nebuvo pardavime! Prisiuntę dolerį, reikalaukite knygos OLIVERIS TWISTAS, o niekuomet nesigailėsite. Rašykite antrašu: DRAUGAS PUBLISHING CO. 2634 W. 67th Street, Chicago, Ill. Rašyk tuojaus.

M. A. Norkunas, Vienatinis Lietuvių Redirbėjas. Man pavestus darbus atliuku artistiki.

Plymouth National BANK. Kapitelas su poverčiu \$165,000.00. Šitoji Banka prižiūroma Suvienytųjų Valietijų valdžios. Moka 3 nuokimams nuo sudėtų pinigų. Galime susisiekti lietuviškai. G. N. Postlethwaite, Išdėmėjas. Mandagus patarnavimas.

10 Cigarettes Kodėl nerūkyti geriausia NEBO CIGARETTES Be palyginimo "Iškilmingai geri"

The La Salle Street Trust and Savings Bank LA SALLE & QUINCY STREETS Kapitalas \$1,000,000.00 Pervirszis \$250,000.00 SUVIENYTŲ VALSTIJŲ PADETUVE DEL POSTAL SAVINGS FONDU REIKALAUK NUSŲ SURASO AUGŠTAUSIO LAIPSNIO BONDSŲ, užtikrintu pirmu morgičiu, ant Katalikiškos Bažnyčios turto, nesanchū 5 iki 6 nuosimčių. TAUPINIMUI \$1.00 ir daugiau priimama, už ką mokama 3 nuosimčiai. UŽKVICIAME bicinierius dėti pas mus pinigų ant "checking account", kur sauga užtikrinta. WILLIAM LORIMER prez. C. B. MUNDAY vice-prez., CHARLES G. FOX 1ed., THOS. McDONALD 1ed. pad., M. H. LISTON Mgr. Sav. Dpt. CHICAGOS MIESTO PADETUVE

SENIAUSIA TAUPYMO BANKA CHICAGOJE
THE HIBERNIAN
BANKING ASSOCIATION
 (KURTA 1867 M.)
 S. E. COR. CLARK AND W. MONROE STR.

TAUPYMO DEPARTAMENTAS
 Priimam Depozitus pradeda nuo VIENO DOLERIO ir daugiau, už kuriuos mokam 3 nuosimčius ant metų, kurį pridedam kas pusę metų.
 Atdaras Subatos Vakara is 6-tos iki 8-tes val. vakaro.

REAL ESTATE DEPARTAMENTAS
 Perka ir parduoda properties ant komisijos; iškolektuoja randas ir prižiuri properties; parduoda geros vertės morgičius; skolina pinigus ant įtaisyčių savasčių (properčių).

First National Bank
BANK,
 PLYMOUTH, PA.
 UŽDIRTA 1864.

KAPITOLAS \$100,000.00
PERVIRŠIS \$300,000.00

Didžiausia ir saugiausia Banka mieste.
 Moka 3 nuosimčius nuo sudėtų joje pinigų.

R. H. Morgan
 Išdirbėjas Ke-
 purių, Kukardų,
 Vėliavų, Antspau-
 dų, Šarpy ir ki-
 tokių tam pana-
 šių dalykų.

Reikalauk Kafa-
 liogo.

13 N. Main St.,
SHENANDOAH, PENN'A

Tel. Drover 5657
DR. K. DRANGELIS
 LIETUVIS DENTISTAS
 VALANDOS: nuo 9 ryto ligi 9 vakaro
3261 SO. HALSTED ST., CHICAGO
 Prietai Oševskio Banka.

28 metų senas laikraštis
VIENYBE LIETUVNINKU
 EINA KAS SEREDA, BROOKLYN, N. Y.
 Ir paduoda daugiausiai gerų ir svarbių žinių iš Amerikos, Europos ir viso svieto, o pranežata kaštuoja metams tik \$2.00; pusel metų \$1.00. Užbrėžiuose metams \$3.00; pusel metų \$1.50.

RAŠYK ADRESU:
J. J. Paukštis & Co.
 120-124 Grand Str.,
 Brooklyn, N. Y.

Du-kart Savaitinis Laikraštis
"SAULE"
 Jau 25 metai, kaip išėina kas U-
 tarninkas ir Pėtynčia. Premežata
 kasztuoja metams: Amerikoje
 \$2.50 metams, pusel metų \$1.25.
 Rusijoje ir Europoje \$3.50 metams,
 \$1.75 pusel metų.

Rašykte šiadien, o gausite vieną
 numerį pasiūrijėjimui dykai, ad-
 resuojant
W. D. BOCKOWSKI — CO.
 Mahanoy City, Pa.

First National Bank
 PUBLIC SQUARE
Wilkes-Barre, Pa.
 UNITED STATES DEPOSITARY

KAPITOLAS \$375,000.00
**Perviršis ir nepa-
 dalyta nauda 490,000.00**

Už sudėtus pinigus mok. 3-4%
 nuosimči.
 WM. S. Mc LEAN, President,
 FRANCIS DOUGLAS, Cashier

Tegul ratai sukasi greičiau

Ar kada nors apskaitėte tas mylių mylias, kurias išvaikščioji tu ir tavo arklys kasmet? Kek šimtų kartų turėjo kinkyti arkli, norėdamas pavažiuoti kur nors? Išties pravažinėji daug laiko savo gyvenime, pamaži keliaudamas į miestą su daržovėmis ir kitais savo daiktais arba parsiveždamas namole daiktus iš krautuvų arba važiuodamas į malūną, į sviestinę, pieminę, pas kaimynus.

Pasitaikius skubiam reikalui, vyždiui reikiant pataisyti ką norints pintis metu, tavo arkliui negali pabėgėti greitai. Dešimti ar dvylika mylių suvažinėti — tai juk tam reikia visos dienos! Arkly be galo daug gailina laiko, jei tik jį sulgydiname su

International Motor Truck

Kuo dažniau vartosi motorinį vežimą, tuo labiau jį pamėgsi, kaip pamėgo jį dar prieš tave šimtai fermerių. Stipras, pasitikimas, greitas, lengvas suvaldyti — toks yra International Motor Truck. Jis važiuoja kasdien visokiais keliais, kokiais tik gali pavažiuoti arklys — ir važiuoja daug greičiau ir daug toliau. Jis pasaldins tavo kelionę. Jis padaugins tavo pelningas valandas.

Motoras yra prastas ir stiprus, gumos yra kietos. Su juomi neturėsi jokios bėdos. Viena ranka suvaldo visą vežimą. Stabdymas tvirtas ir tikras. International vežimas važiuoja be jokio palisimo per smiltis, sniegą, purvyną, kalnus. Ar yra nors vienas arklys, kurs galėtų tai padaryti? Paziūrėjęs gerai ir išbandęs — nusipirksi šitą vežimą, o nusipirkęs neis gailėsi. International vežimas yra pastatytas neturintiems laiko žmonėms, kad sutaupti laiko. Pasiųsk atvirukę dar šiandien ir liepk prisųsti katalogus. Gausi visus nurodymus pas.

International Harvester Company of America
 Chicago U S A

Panacea.

Jeigu niekas negelbės nenustok vilties. Viltis yra viso amžiaus židiniu; viltyje žmogus gema, su vilčia keliauja visą gyvenimo kelionę. Panacea yra geriausias gyvenimo vadovas; išgydė tūkstančius žmonių, kurie visiškai buvo nustoję vilties. Panacea geriausias vaistas negalėj. Panacea gydo žemias nurodytas ligas: Reumatizmą, astetizmą; vidurines pilvo ligas, uždegimą ausų ir tekėjimą iš jų, tekėjimą iš nosies, nemigę ir daug kitų. Panacea nėra patentuota vaistu, bet yra budas išrastas Europiškio daktaro. Galima gauti kiekvienoje aptiekoje. Kaina \$1.00 ir 25c. Jeigu negali gauti savo aptiekoje, rašyk tiesiog mums. Mēs siunčiame aplauk 'Money Order'.

Dr. Bode & Co.
 4552 So. Ashland Ave. Chicago, Ill.

RUSSIAN AMERICAN BUREAU
 160 N. 5th ave., tarpe Randolph ir Lake gatvių. Chicago, Ill.
 Atvira kasdien nuo 8 ryto iki 8:30 vak ir Nedėliomis nuo 8:00 ryto iki 4:00 popietų.

Tik-ką išėjo iš spaudos
LIETUVIŲ TAUTOS
MEMORIALAS

J. CABRIO INDUOTAS TAUTŲ KONGRESUI LONDONE LIEPOS 26, 1911

Antroji dalis
Kaina 10 centu
 Gaunama "Draugo" Redakcijoj

Naudinga ir kiekvienam reikalinga užsisakyti

"KATALIKAS"

"Katalikas" yra 12-koc vaslapių, didelio formato ir sučia svarbiausių žinių iš Amerikos, Lietuvos ir iš viso pasviečio.
 "Katalikas" metams \$2, pusel metų \$1.
 Užsirašyt "Katalikas" gausi kiekvienam laike. Rašykte tuojais, o gausite vieną "Kataliko" numerį pamatyti veltui.
J. M. TANANEVICZ,
 3249 S. Morgan St., Chicago.

LIETUVISKA BANKA
 TOWN OF LAKE SAVINGS BANK
 Joseph J. Elias, Savininkas.
 4600-4602 S Wood St. Chicago, Ill

Priimame pinigus į Banka užėdyjimi nuo vieno dolerio ir daugiau is mokame trečią procentą ratomis ant metų. Siunčiame pinigus į visas dalis svieto pigiai, greitai ir teisingai, o svietim žemų pinigų mainome, perkame ir parduodame. Parduodame šifortas ant visų linijų ir kviči ir iš kviči, taip pat tikėtus ant geležinkelio po visa Amerika ir Europa.

Mūsų Banka išdirba visokius raštus ir dokumentus visose kalbose ir duoda rodą lietuviams visokiuose atsitikimuose ir reikalauose ypatikai ir per laikus. Tik kreipkitės viršimėtu antraštu.

Ar Skaitėte Kada Laikraštį "LIETUVA?"
 Gal nežinai kur jį gauti?

"LIETUVA"

Eina jau 21 metus Chicago, Illinois kas Pėtynčia ir paduoda daugiausiai gerų ir svarbių žinių iš Amerikos, Europos ir viso svieto, o pranežata kaštuoja metui tik \$2.00, pusel metų \$1.00.

Rašyk adresu:
A. OLSZEWSKI,
 3252 So. Halsted St., CHICAGO, ILL.

Jeji Žinotum,
 koks yra skirtumas tarp tyrojo ir kitokio pieno, visados imtum

Bordeno piena
BORDEN'S MILK

Išgydysiu į 5 dienas nuo paslaptingų ligų

Atėik pas mane, o aš išgydysiu tave ant visosios. Aš garantuoju kiekvienam užgėdėsimui, kuris atitankis į mano m. Aš išgydysiu tave su užgėdėsimu ir su taviu, nugu daktarui minėti, kurie turi mokėti daug pinigų randa ir tui didelis iškači. Aš vartuju ir fabrikuoju kuras savo medienas, pripraves, kurias aš pata importuoju.

Dejar laikas išgydyti ir buti sveiku. Rodi ir išgydymavimas dykai ar žydysim ar ne. Aš priitakiu mano mana užmokėti pagal juo išrašimais. Neturėdyki, bet atitanki jį šiandien.

Aš kalbu lietuviškai.

WESTERN MEDICAL INSTITUTE
 1827 Blue Island ave., 2 lub. vir. Brukos, prie 18 gat., Chicago, Ill

DR. RENFER, Specialistas
 Neddėl. 8 r. iki 12 dien.
 Valandos nuo 8 r. iki 8:30 vak.

JUOZAS LEŠCINSKIS
SENIAUSIA PIRMOS RŪŠIES APTIEKA
 visuomet prikrauta kaip vietiniu, taip ir užbrėžiniu vaistu. Receptus išpildo uopuikliausia pigiausiomis ainomis ant

BRIDGEPORT'O.

3315 Morgan Street, Chicago, Ill. Telephone Yards 9
 Pareikalavus taipgi siunčiame vaistus pačia arba ekspresu

TIKRAI LIETUVIŠKA APTIEKA
 ANT BRIDGEPORTO

Kas reikalaujat tikrų is čistų gyduolių, šaukitės ant sek. šio antrašo:
F. A. POSZKA
 3121 So. Morgan Street Chicago, Illinois

DR. M. STUPNICKIS

Priėmimo valandos: nuo 8 ryto ligi 11 ryte - nuo 5 vakare ligi 8 vakare
3109 SO. MORGAN ST., Telephone YARDS 5032
 CHICAGO, ILLINOIS

FRED F. KLEKER
FOTOGRAFISTAS

Didžiausia Fotografijų Galerija ant Town of Lake.
 Patariam oia nusimti Savo Fotografijas
1645 W. 47-th St., Chicago Telephone: Drover 286

DR. A. L. GRAICZUNAS
 GYDO ĮVAIRIAUSIAS LIGAS

3310 SO. HALSTED ST., CHICAGO, ILLINOIS

50.000 Kataliogų DYKAI!

Prisiųsk už 3c stampa, o apturėsi didžiulį lietuvišką kalbą KATALIOGA LAIKRODŽIŲ, ŽIEDŲ ir visokių aukso rūšių daiktų. Šiundien į visas dalis svieto. Mūsų katalogas persta didžiausią Aukso rūšių Daiktų Krautuvę, todėl lengva iš jo bile kas pasirinkti. Tokis katalogas turi pastis kiekvieno lietuvi stulboj, nes jis apsaugoja žmones nuo apgavikų.

Užsisakyti tuojais.
J. P. Tuinila, 822 Washington St. BOSTON, MASS.

DR. A. L. GRAICZUNAS
 GYDO ĮVAIRIAUSIAS LIGAS

3310 SO. HALSTED ST., CHICAGO, ILLINOIS

DR. A. L. GRAICZUNAS
 GYDO ĮVAIRIAUSIAS LIGAS

3310 SO. HALSTED ST., CHICAGO, ILLINOIS

DR. A. L. GRAICZUNAS
 GYDO ĮVAIRIAUSIAS LIGAS

3310 SO. HALSTED ST., CHICAGO, ILLINOIS

T. LUCAS
 LIETUVIŠKAI KRAUTUVE

čia gausi geriausias ževyrykus ir visokius vyrų ir moterų apėdalus. Visoki kartunai dideliame pasirinkime kuogeriausia.

WESTVILLE, ILLINOIS.

Tautietes ir Tautiečiai!

Jau prasliuko apie trejait metų ir iki šio laiko galėjo persitinkinti, kad mieste Philadelphiajos randašiti tik vienas tikras lietuvis daktaras Ignatas Stankus, 1210 So. Broad St., Philadelphia, Pa. Jis gydo pasekmingai visokias ligas, šviečias ir užsienėjusias — vyrų, moterų ir vaikų. Visi, kurie gydėsi pas daktarą Ignotą Stankų, likosi užganėdinti ir platina jo vardą tarpe savo pažįstamų ir giminių. Jeigu kas peiktų daktarą Stankų, tai žinok gerai, kad tas peikiikas yra nešimningas žmogus, arba kokksai žydbernis-humbugieris, kuris tarnauja apgavingame New Yorko žydbernių gydykloje. Visi jau girdėjome, kad užvydėjai, lietuvių — dykaduoniai-vaikatos su New Yorko žydberniais įkavilino vieną bėdną, nemokytą žmogelį, ir net daktarą Ignotą Stankų neteisinaį ir teismą patraukė, kad, buk to žmogelio moteriškė numirusi nuo jo operacijos. Už tokį melagingą ir neteisinaį skunda, daktaras Ig. Stankus greitai juos suvaldė, o laikraščius, kurie tą garsino, tiesiog patraukė i dydyj teismą.

Padėkavonės Daktarui Stankui.

Už išgydymą nuo visokių ligų. Geros talpinti vių yra negalima, bet kelios padėkavonės talpinaš su pavilijus pačių pacienčių. Kitos visos padėkavonės yra užrašomos didžioj stapybėj. Aš Marijos Pocienė, 443 Cross st., Philadelphia, Pa., labai sirgan, turėjau skundęjį nugaros, gėlimą galvos, didelę temperatūrą, skausmą elianį iš viršaus kolį į apačią, negalėjimą valgyti, džiūvimo burnoje, jautimą šaltis su pratatavimais ir abėnu nusilpinėjim. Sanklaus prie daug daktarų, bet jie negalėjo mane išgydyti, o kuomet atsiatankiau prie daktaro Ignoto Stankaus ir jis mane išgydė už 2 kartų užvažiavimo į mano namus. Ištaru jam širdingą ačiū ir Dieve duok jam ilgąjį amžių, kad galėtų ir kitus sergančius gelbėti. Aš Juozapas Vinkovė, 418 Chesnut st., Newark, N. J., ištaru širdingą ačiū daktarui Ignotui Stankui už prisimtiną gyduolių nuo sunkaus kvėpavimo, sukietėjimo vidurių, skundęjį kaulų ir abėnu nusilpinėjim. Nuo pirmos dienos pajutau, kad nuo juo gyduolių teisingai sugrįžta mano sveikata ir daugiau gyduolių nebereikaluja. Vietoje padėkavonės aš nepatįstau ir turti savo burnos prieš savo draugus ir pažįstamus. Ona Masankienė, 2 Hutchinson St., Jobetown, N. J., liko išgydyta nuo nervų ligos, negalėjimą miegoti ir jautimo iškastantį kraują su niekėjimais ant kuno. Aš likus išgydytas nuo šibėrimo spogais ant kuno. Aš Juozapas Vinkovė, 418 Cross st., Boston, Mass., ištaru širdingą ačiū daktarui Ignotui Stankui už prisimtiną gyduolių nuo sunkaus kvėpavimo, sukietėjimo vidurių, skundęjį kaulų ir abėnu nusilpinėjim. Nuo pirmos dienos pajutau, kad nuo juo gyduolių teisingai sugrįžta mano sveikata ir daugiau gyduolių nebereikaluja. Vietoje padėkavonės aš nepatįstau ir turti savo burnos prieš savo draugus ir pažįstamus. Ona Masankienė, 2 Hutchinson St., Jobetown, N. J., liko išgydyta nuo nervų ligos, negalėjimą miegoti ir jautimo iškastantį kraują su niekėjimais ant kuno. Aš likus išgydytas nuo šibėrimo spogais ant kuno. Aš Juozapas Vinkovė, 418 Cross st., Boston, Mass., ištaru širdingą ačiū daktarui Ignotui Stankui už prisimtiną gyduolių nuo sunkaus kvėpavimo, sukietėjimo vidurių, skundęjį kaulų ir abėnu nusilpinėjim. Nuo pirmos dienos pajutau, kad nuo juo gyduolių teisingai sugrįžta mano sveikata ir daugiau gyduolių nebereikaluja. Vietoje padėkavonės aš nepatįstau ir turti savo burnos prieš savo draugus ir pažįstamus. Ona Masankienė, 2 Hutchinson St., Jobetown, N. J., liko išgydyta nuo nervų ligos, negalėjimą miegoti ir jautimo iškastantį kraują su niekėjimais ant kuno. Aš likus išgydytas nuo šibėrimo spogais ant kuno. Aš Juozapas Vinkovė, 418 Cross st., Boston, Mass., ištaru širdingą ačiū daktarui Ignotui Stankui už prisimtiną gyduolių nuo sunkaus kvėpavimo, sukietėjimo vidurių, skundęjį kaulų ir abėnu nusilpinėjim. Nuo pirmos dienos pajutau, kad nuo juo gyduolių teisingai sugrįžta mano sveikata ir daugiau gyduolių nebereikaluja. Vietoje padėkavonės aš nepatįstau ir turti savo burnos prieš savo draugus ir pažįstamus. Ona Masankienė, 2 Hutchinson St., Jobetown, N. J., liko išgydyta nuo nervų ligos, negalėjimą miegoti ir jautimo iškastantį kraują su niekėjimais ant kuno. Aš likus išgydytas nuo šibėrimo spogais ant kuno. Aš Juozapas Vinkovė, 418 Cross st., Boston, Mass., ištaru širdingą ačiū daktarui Ignotui Stankui už prisimtiną gyduolių nuo sunkaus kvėpavimo, sukietėjimo vidurių, skundęjį kaulų ir abėnu nusilpinėjim. Nuo pirmos dienos pajutau, kad nuo juo gyduolių teisingai sugrįžta mano sveikata ir daugiau gyduolių nebereikaluja. Vietoje padėkavonės aš nepatįstau ir turti savo burnos prieš savo draugus ir pažįstamus. Ona Masankienė, 2 Hutchinson St., Jobetown, N. J., liko išgydyta nuo nervų ligos, negalėjimą miegoti ir jautimo iškastantį kraują su niekėjimais ant kuno. Aš likus išgydytas nuo šibėrimo spogais ant kuno. Aš Juozapas Vinkovė, 418 Cross st., Boston, Mass., ištaru širdingą ačiū daktarui Ignotui Stankui už prisimtiną gyduolių nuo sunkaus kvėpavimo, sukietėjimo vidurių, skundęjį kaulų ir abėnu nusilpinėjim. Nuo pirmos dienos pajutau, kad nuo juo gyduolių teisingai sugrįžta mano sveikata ir daugiau gyduolių nebereikaluja. Vietoje padėkavonės aš nepatįstau ir turti savo burnos prieš savo draugus ir pažįstamus. Ona Masankienė, 2 Hutchinson St., Jobetown, N. J., liko išgydyta nuo nervų ligos, negalėjimą miegoti ir jautimo iškastantį kraują su niekėjimais ant kuno. Aš likus išgydytas nuo šibėrimo spogais ant kuno. Aš Juozapas Vinkovė, 418 Cross st., Boston, Mass., ištaru širdingą ačiū daktarui Ignotui Stankui už prisimtiną gyduolių nuo sunkaus kvėpavimo, sukietėjimo vidurių, skundęjį kaulų ir abėnu nusilpinėjim. Nuo pirmos dienos pajutau, kad nuo juo gyduolių teisingai sugrįžta mano sveikata ir daugiau gyduolių nebereikaluja. Vietoje padėkavonės aš nepatįstau ir turti savo burnos prieš savo draugus ir pažįstamus. Ona Masankienė, 2 Hutchinson St., Jobetown, N. J., liko išgydyta nuo nervų ligos, negalėjimą miegoti ir jautimo iškastantį kraują su niekėjimais ant kuno. Aš likus išgydytas nuo šibėrimo spogais ant kuno. Aš Juozapas Vinkovė, 418 Cross st., Boston, Mass., ištaru širdingą ačiū daktarui Ignotui Stankui už prisimtiną gyduolių nuo sunkaus kvėpavimo, sukietėjimo vidurių, skundęjį kaulų ir abėnu nusilpinėjim. Nuo pirmos dienos pajutau, kad nuo juo gyduolių teisingai sugrįžta mano sveikata ir daugiau gyduolių nebereikaluja. Vietoje padėkavonės aš nepatįstau ir turti savo burnos prieš savo draugus ir pažįstamus. Ona Masankienė, 2 Hutchinson St., Jobetown, N. J., liko išgydyta nuo nervų ligos, negalėjimą miegoti ir jautimo iškastantį kraują su niekėjimais ant kuno. Aš likus išgydytas nuo šibėrimo spogais ant kuno. Aš Juozapas Vinkovė, 418 Cross st., Boston, Mass., ištaru širdingą ačiū daktarui Ignotui Stankui už prisimtiną gyduolių nuo sunkaus kvėpavimo, sukietėjimo vidurių, skundęjį kaulų ir abėnu nusilpinėjim. Nuo pirmos dienos pajutau, kad nuo juo gyduolių teisingai sugrįžta mano sveikata ir daugiau gyduolių nebereikaluja. Vietoje padėkavonės aš nepatįstau ir turti savo burnos prieš savo draugus ir pažįstamus. Ona Masankienė, 2 Hutchinson St., Jobetown, N. J., liko išgydyta nuo nervų ligos, negalėjimą miegoti ir jautimo iškastantį kraują su niekėjimais ant kuno. Aš likus išgydytas nuo šibėrimo spogais ant kuno. Aš Juozapas Vinkovė, 418 Cross st., Boston, Mass., ištaru širdingą ačiū daktarui Ignotui Stankui už prisimtiną gyduolių nuo sunkaus kvėpavimo, sukietėjimo vidurių, skundęjį kaulų ir abėnu nusilpinėjim. Nuo pirmos dienos pajutau, kad nuo juo gyduolių teisingai sugrįžta mano sveikata ir daugiau gyduolių nebereikaluja. Vietoje padėkavonės aš nepatįstau ir turti savo burnos prieš savo draugus ir pažįstamus. Ona Masankienė, 2 Hutchinson St., Jobetown, N. J., liko išgydyta nuo nervų ligos, negalėjimą miegoti ir jautimo iškastantį kraują su niekėjimais ant kuno. Aš likus išgydytas nuo šibėrimo spogais ant kuno. Aš Juozapas Vinkovė, 418 Cross st., Boston, Mass., ištaru širdingą ačiū daktarui Ignotui Stankui už prisimtiną gyduolių nuo sunkaus kvėpavimo, sukietėjimo vidurių, skundęjį kaulų ir abėnu nusilpinėjim. Nuo pirmos dienos pajutau, kad nuo juo gyduolių teisingai sugrįžta mano sveikata ir daugiau gyduolių nebereikaluja. Vietoje padėkavonės aš nepatįstau ir turti savo burnos prieš savo draugus ir pažįstamus. Ona Masankienė, 2 Hutchinson St., Jobetown, N. J., liko išgydyta nuo nervų ligos, negalėjimą miegoti ir jautimo iškastantį kraują su niekėjimais ant kuno. Aš likus išgydytas nuo šibėrimo spogais ant kuno. Aš Juozapas Vinkovė, 418 Cross st., Boston, Mass., ištaru širdingą ačiū daktarui Ignotui Stankui už prisimtiną gyduolių nuo sunkaus kvėpavimo, sukietėjimo vidurių, skundęjį kaulų ir abėnu nusilpinėjim. Nuo pirmos dienos pajutau, kad nuo juo gyduolių teisingai sugrįžta mano sveikata ir daugiau gyduolių nebereikaluja. Vietoje padėkavonės aš nepatįstau ir turti savo burnos prieš savo draugus ir pažįstamus. Ona Masankienė, 2 Hutchinson St., Jobetown, N. J., liko išgydyta nuo nervų ligos, negalėjimą miegoti ir jautimo iškastantį kraują su niekėjimais ant kuno. Aš likus išgydytas nuo šibėrimo spogais ant kuno. Aš Juozapas Vinkovė, 418 Cross st., Boston, Mass., ištaru širdingą ačiū daktarui Ignotui Stankui už prisimtiną gyduolių nuo sunkaus kvėpavimo, sukietėjimo vidurių, skundęjį kaulų ir abėnu nusilpinėjim. Nuo pirmos dienos pajutau, kad nuo juo gyduolių teisingai sugrįžta mano sveikata ir daugiau gyduolių nebereikaluja. Vietoje padėkavonės aš nepatįstau ir turti savo burnos prieš savo draugus ir pažįstamus. Ona Masankienė, 2 Hutchinson St., Jobetown, N. J., liko išgydyta nuo nervų ligos, negalėjimą miegoti ir jautimo iškastantį kraują su niekėjimais ant kuno. Aš likus išgydytas nuo šibėrimo spogais ant kuno. Aš Juozapas Vinkovė, 418 Cross st., Boston, Mass., ištaru širdingą ačiū daktarui Ignotui Stankui už prisimtiną gyduolių nuo sunkaus kvėpavimo, sukietėjimo vidurių, skundęjį kaulų ir abėnu nusilpinėjim. Nuo pirmos dienos pajutau, kad nuo juo gyduolių teisingai sugrįžta mano sveikata ir daugiau gyduolių nebereikaluja. Vietoje padėkavonės aš nepatįstau ir turti savo burnos prieš savo draugus ir pažįstamus. Ona Masankienė, 2 Hutchinson St., Jobetown, N. J., liko išgydyta nuo nervų ligos, negalėjimą miegoti ir jautimo iškastantį kraują su niekėjimais ant kuno. Aš likus išgydytas nuo šibėrimo spogais ant kuno. Aš Juozapas Vinkovė, 418 Cross st., Boston, Mass., ištaru širdingą ačiū daktarui Ignotui Stankui už prisimtiną gyduolių nuo sunkaus kvėpavimo, sukietėjimo vidurių, skundęjį kaulų ir abėnu nusilpinėjim. Nuo pirmos dienos pajutau, kad nuo juo gyduolių teisingai sugrįžta mano sveikata ir daugiau gyduolių nebereikaluja. Vietoje padėkavonės aš nepatįstau ir turti savo burnos prieš savo draugus ir pažįstamus. Ona Masankienė, 2 Hutchinson St., Jobetown, N. J., liko išgydyta nuo nervų ligos, negalėjimą miegoti ir jautimo iškastantį kraują su niekėjimais ant kuno. Aš likus išgydytas nuo šibėrimo spogais ant kuno. Aš Juozapas Vinkovė, 418 Cross st., Boston, Mass., ištaru širdingą ačiū daktarui Ignotui Stankui už prisimtiną gyduolių nuo sunkaus kvėpavimo, sukietėjimo vidurių, skundęjį kaulų ir abėnu nusilpinėjim. Nuo pirmos dienos pajutau, kad nuo juo gyduolių teisingai sugrįžta mano sveikata ir daugiau gyduolių nebereikaluja. Vietoje padėkavonės aš nepatįstau ir turti savo burnos prieš savo draugus ir pažįstamus. Ona Masankienė, 2 Hutchinson St., Jobetown, N. J., liko išgydyta nuo nervų ligos, negalėjimą miegoti ir jautimo iškastantį kraują su niekėjimais ant kuno. Aš likus išgydytas nuo šibėrimo spogais ant kuno. Aš Juozapas Vinkovė, 418 Cross st., Boston, Mass., ištaru širdingą ačiū daktarui Ignotui Stankui už prisimtiną gyduolių nuo sunkaus kvėpavimo, sukietėjimo vidurių, skundęjį kaulų ir abėnu nusilpinėjim. Nuo pirmos dienos pajutau, kad nuo juo gyduolių teisingai sugrįžta mano sveikata ir daugiau gyduolių nebereikaluja. Vietoje padėkavonės aš nepatįstau ir turti savo burnos prieš savo draugus ir pažįstamus. Ona Masankienė, 2 Hutchinson St., Jobetown, N. J., liko išgydyta nuo nervų ligos, negalėjimą miegoti ir jautimo iškastantį kraują su niekėjimais ant kuno. Aš likus išgydytas nuo šibėrimo spogais ant kuno. Aš Juozapas Vinkovė, 418 Cross st., Boston, Mass., ištaru širdingą ačiū daktarui Ignotui Stankui už prisimtiną gyduolių nuo sunkaus kvėpavimo, sukietėjimo vidurių, skundęjį kaulų ir abėnu nusilpinėjim. Nuo pirmos dienos pajutau, kad nuo juo gyduolių teisingai sugrįžta mano sveikata ir daugiau gyduolių nebereikaluja. Vietoje padėkavonės aš nepatįstau ir turti savo burnos prieš savo draugus ir pažįstamus. Ona Masankienė, 2 Hutchinson St., Jobetown, N. J., liko išgydyta nuo nervų ligos, negalėjimą miegoti ir jautimo iškastantį kraują su niekėjimais ant kuno. Aš likus išgydytas nuo šibėrimo spogais ant kuno. Aš Juozapas Vinkovė, 418 Cross st., Boston, Mass., ištaru širdingą ačiū daktarui Ignotui Stankui už prisimtiną gyduolių nuo sunkaus kvėpavimo, sukietėjimo vidurių, skundęjį kaulų ir abėnu nusilpinėjim. Nuo pirmos dienos pajutau, kad nuo juo gyduolių teisingai sugrįžta mano sveikata ir daugiau gyduolių nebereikaluja. Vietoje padėkavonės aš nepatįstau ir turti savo burnos prieš savo draugus ir pažįstamus. Ona Masankienė, 2 Hutchinson St., Jobetown, N. J., liko išgydyta nuo nervų ligos, negalėjimą miegoti ir jautimo iškastantį kraują su niekėjimais ant kuno. Aš likus išgydytas nuo šibėrimo spogais ant kuno. Aš Juozapas Vinkovė, 418 Cross st., Boston, Mass., ištaru širdingą ačiū daktarui Ignotui Stankui už prisimtiną gyduolių nuo sunkaus kvėpavimo, sukietėjimo vidurių, skundęjį kaulų ir abėnu nusilpinėjim. Nuo pirmos dienos pajutau, kad nuo juo gyduolių teisingai sugrįžta mano sveikata ir daugiau gyduolių nebereikaluja. Vietoje padėkavonės aš nepatįstau ir turti savo burnos prieš savo draugus ir pažįstamus. Ona Masankienė, 2 Hutchinson St., Jobetown, N. J., liko išgydyta nuo nervų ligos, negalėjimą miegoti ir jautimo iškastantį kraują su niekėjimais ant kuno. Aš likus išgydytas nuo šibėrimo spogais ant kuno. Aš Juozapas Vinkovė, 418 Cross st., Boston, Mass., ištaru širdingą ačiū daktarui Ignotui Stankui už prisimtiną gyduolių nuo sunkaus kvėpavimo, sukietėjimo vidurių, skundęjį kaulų ir abėnu nusilpinėjim. Nuo pirmos dienos pajutau, kad nuo juo gyduolių teisingai sugrįžta mano sveikata ir daugiau gyduolių nebereikaluja. Vietoje padėkavonės aš nepatįstau ir turti savo burnos prieš savo draugus ir pažįstamus. Ona Masankienė, 2 Hutchinson St., Jobetown, N. J., liko išgydyta nuo nervų ligos, negalėjimą miegoti ir jautimo iškastantį kraują su niekėjimais ant kuno. Aš likus išgydytas nuo šibėrimo spogais ant kuno. Aš Juozapas Vinkovė, 418 Cross st., Boston, Mass., ištaru širdingą ačiū daktarui Ignotui Stankui už prisimtiną gyduolių nuo sunkaus kvėpavimo, sukietėjimo vidurių, skundęjį kaulų ir abėnu nusilpinėjim. Nuo pirmos dienos pajutau, kad nuo juo gyduolių teisingai sugrįžta mano sveikata ir daugiau gyduolių nebereikaluja. Vietoje padėkavonės aš nepatįstau ir turti savo burnos prieš savo draugus ir pažįstamus. Ona Masankienė, 2 Hutchinson St., Jobetown, N. J., liko išgydyta nuo nervų ligos, negalėjimą miegoti ir jautimo iškastantį kraują su niekėjimais ant kuno. Aš likus išgydytas nuo šibėrimo spogais ant kuno. Aš Juozapas Vinkovė, 418 Cross st., Boston, Mass., ištaru širdingą ačiū daktarui Ignotui Stankui už prisimtiną gyduolių nuo sunkaus kvėpavimo, sukietėjimo vidurių, skundęjį kaulų ir abėnu nusilpinėjim. Nuo pirmos dienos pajutau, kad nuo juo gyduolių teisingai sugrįžta mano sveikata ir daugiau gyduolių nebereikaluja. Vietoje padėkavonės aš nepatįstau ir turti savo burnos prieš savo draugus ir pažįstamus. Ona Masankienė, 2 Hutchinson St., Jobetown, N. J., liko išgydyta nuo nervų ligos, negalėjimą miegoti ir jautimo iškastantį kraują su niekėjimais ant kuno. Aš likus išgydytas nuo šibėrimo spogais ant kuno. Aš Juozapas Vinkovė, 418 Cross st., Boston, Mass., ištaru širdingą ačiū daktarui Ignotui Stankui už prisimtiną gyduolių nuo sunkaus kvėpavimo, sukietėjimo vidurių, skundęjį kaulų ir abėnu nusilpinėjim. Nuo pirmos dienos pajutau, kad nuo juo gyduolių teisingai sugrįžta mano sveikata ir daugiau gyduolių nebereikaluja. Vietoje padėkavonės aš nepatįstau ir turti savo burnos prieš savo draugus ir pažįstamus. Ona Masankienė, 2 Hutchinson St., Jobetown, N. J., liko išgydyta nuo nervų ligos, negalėjimą miegoti ir jautimo iškastantį kraują su niekėjimais ant kuno. Aš likus išgydytas nuo šibėrimo spogais ant kuno. Aš Juozapas Vinkovė, 418 Cross st., Boston, Mass., ištaru širdingą ačiū daktarui Ignotui Stankui už prisimtiną gyduolių nuo sunkaus kvėpavimo, sukietėjimo vidurių, skundęjį kaulų ir abėnu nusilpinėjim. Nuo pirmos dienos pajutau, kad nuo juo gyduolių teisingai sugrįžta mano sveikata ir daugiau gyduolių nebereikaluja. Vietoje padėkavonės aš nepatįstau ir turti savo burnos prieš savo draugus ir pažįstamus. Ona Masankienė, 2 Hutchinson St., Jobetown, N. J., liko išgydyta nuo nervų ligos, negalėjimą miegoti ir jautimo iškastantį kraują su niekėjimais ant kuno. Aš likus išgydytas nuo šibėrimo spogais ant kuno. Aš Juozapas Vinkovė, 418 Cross st., Boston, Mass., ištaru širdingą ačiū daktarui Ignotui Stankui už prisimtiną gyduolių nuo sunkaus kvėpavimo, sukietėjimo vidurių, skundęjį kaulų ir abėnu nusilpinėjim. Nuo pirmos dienos pajutau, kad nuo juo gyduolių teisingai sugrįžta mano sveikata ir daugiau gyduolių nebereikaluja. Vietoje padėkavonės aš nepatįstau ir turti savo burnos prieš savo draugus ir pažįstamus. Ona Masankienė, 2 Hutchinson St., Jobetown, N. J., liko išgydyta nuo nervų ligos, negalėjimą miegoti ir jautimo iškastantį kraują su niekėjimais ant kuno. Aš likus išgydytas nuo šibėrimo spogais ant kuno. Aš Juozapas Vinkovė, 418 Cross st., Boston, Mass., ištaru širdingą ačiū daktarui Ignotui Stankui už prisimtiną gyduolių nuo sunkaus kvėpavimo, sukietėjimo vidurių, skundęjį kaulų ir abėnu nusilpinėjim. Nuo pirmos dienos pajutau, kad nuo juo gyduolių teisingai sugrįžta mano sveikata ir daugiau gyduolių nebereikaluja. Vietoje padėk